

Modet att vara feminist på valdagen

Valanalys

Riksdagsvalet 2006

Innehåll

Inledning.....	3
Valresultatet	4
Totalt antal röster	4
Geografisk spridning	4
Opinionsundersökningar	10
Djupintervjuer med väljare som inte röstade på Fi	12
Intervju med ”Lotta”, 24 år	12
Intervju med ”Marina”, 29 år	14
Feministiskt initiativ i media.....	16
Feministiskt initiativs valrörelse	18
Enkät till Fi:s medlemmar	19
Vilka svarade?	19
Högst medelbetyg.....	19
Lägst medelbetyg	19
Innehållet i valmanifestet	20
Valaffischerna	22
Övrigt skriftligt valmaterial.....	24
Övrigt valmaterial	26
Innehållet i Fi:s mediearbete	28
Kommunikationen via media	30
Valturnén.....	32
Torgmötena	33
Hemsidan.....	34
Talespersonerna.....	35
Styrelsen.....	36
Riksdagskandidaterna.....	37
Den egna arbetsinsatsen	38
Medlemsgruppen	39
Viktiga saker att tänka på	40
Beröm	42
Övrigt	43
Enkäten.....	45
Bilaga: Enkät om Feministiskt initiativs valkampanj	46
Anteckningar från Uppsala.....	52
Övrigt inkommet material	57
Varför blev det som det blev?	62

Inledning

Efter valet 2006 utsågs vi av Feministiskt initiativs styrelse till att genomföra en valanalys.

Denna valanalys syftar inte i första hand till att ge alla svar på frågorna om hur man ska se på Feministiskt initiativs valrörelse och valresultat i 2006 års val. Istället ska man se detta material som en utgångspunkt för vidare diskussioner inom Fi och bland alla som är intresserade av att förstå vad som hände i valet 2006, och därmed villkoren för framtida parlamentariska feministiska initiativ.

I det sista kapitlet ger vi några reflektioner om Fi:s valresultat som vi själva gjort under arbetets gång. I övrigt överlämnar vi med varm hand till läsaren att dra slutsatser av materialet.

Valanalysen omfattar endast Fi:s valrörelse och resultat när det gäller riksdagsvalet, dvs inte kommun- och landstingsvalen.

Mars 2007

Fi:s valanalysgrupp:

Sofia Karlsson

Görel Elf

Birger Östberg

Valresultatet

Totalt antal röster

Feministiskt initiativ fick 37 954 röster i riksdagsvalet 2006. Det motsvarar 0,68 procent av alla giltiga röster. Så här fördelade sig rösterna bland de partier som inte kom in i riksdagen:

Sverigedemokraterna	162 463	2,93 %
Feministiskt initiativ	37 954	0,68 %
Piratpartiet	34 918	0,63 %
SPI - Sveriges Pensionärers Intresseparti	28 806	0,52 %
Junilistan	26 072	0,47 %
Sjukvårdspartiet	11 519	0,21 %

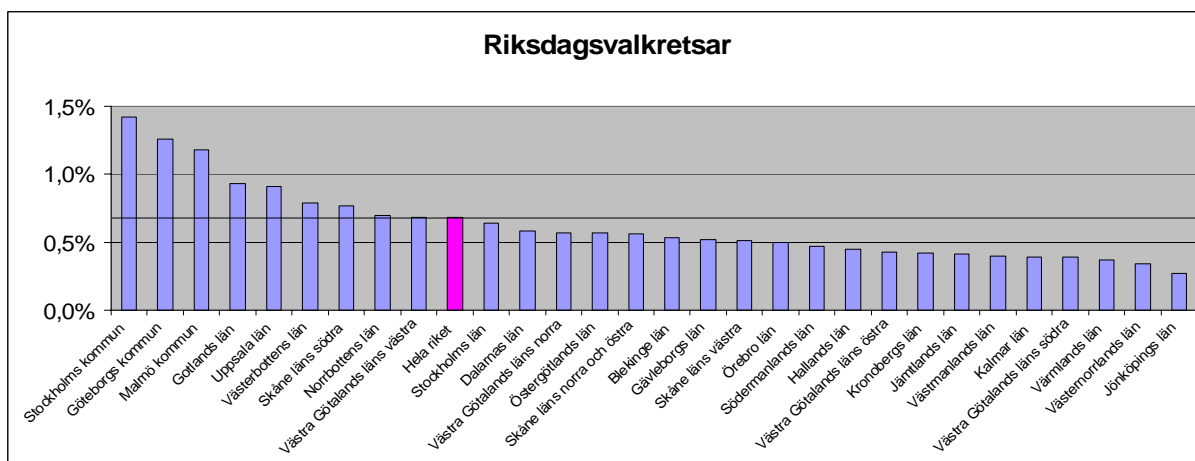
Geografisk spridning

Riksdagsvalkretsar i bokstavsordning

Blekinge län	504	0,53%
Dalarnas län	981	0,58%
Gotlands län	332	0,93%
Gävleborgs län	880	0,52%
Hallands län	799	0,45%
Jämtlands län	316	0,41%
Jönköpings län	560	0,27%
Kalmar län	571	0,39%
Kronobergs län	466	0,42%
Norrbottnens län	1 092	0,70%
Malmö kommun	1 834	1,18%
Skåne läns norra och östra	994	0,56%
Skåne läns södra	1 630	0,77%
Skåne läns västra	831	0,51%
Stockholms kommun	6 866	1,42%
Stockholms län	4 216	0,64%
Södermanlands län	754	0,47%
Uppsala län	1 790	0,91%
Värmlands län	624	0,37%
Västerbottens län	1 282	0,79%
Västernorrlands län	518	0,34%
Västmanlands län	591	0,40%
Göteborgs kommun	3 701	1,26%
Västra Götalands läns norra	929	0,57%
Västra Götalands läns södra	443	0,39%
Västra Götalands läns västra	1 415	0,68%
Västra Götalands läns östra	693	0,43%
Örebro län	855	0,50%
Östergötlands län	1 487	0,57%
Hela riket	37 954	0,68%

Riksdagsvalkretsar ordnade efter Fi:s andel av rösterna

Stockholms kommun	6 866	1,42%
Göteborgs kommun	3 701	1,26%
Malmö kommun	1 834	1,18%
Gotlands län	332	0,93%
Uppsala län	1 790	0,91%
Västerbottens län	1 282	0,79%
Skåne läns södra	1 630	0,77%
Norrbottnens län	1 092	0,70%
Västra Götalands läns västra	1 415	0,68%
Hela riket	37 954	0,68%
Stockholms län	4 216	0,64%
Dalarnas län	981	0,58%
Västra Götalands läns norra	929	0,57%
Östergötlands län	1 487	0,57%
Skåne läns norra och östra	994	0,56%
Blekinge län	504	0,53%
Gävleborgs län	880	0,52%
Skåne läns västra	831	0,51%
Örebro län	855	0,50%
Södermanlands län	754	0,47%
Hallands län	799	0,45%
Västra Götalands läns östra	693	0,43%
Kronobergs län	466	0,42%
Jämtlands län	316	0,41%
Västmanlands län	591	0,40%
Kalmar län	571	0,39%
Västra Götalands läns södra	443	0,39%
Värmlands län	624	0,37%
Västernorrlands län	518	0,34%
Jönköpings län	560	0,27%

Tio i topp kommuner

Nedan redovisas i rangordning de tio ”sämsta” och de tio ”bästa” kommunvalkretsarna när det gäller andelen röster på Fi i riksdagsvalet.

Lägsta andelarna

Gnosjö	0,05%
Ovanåker	0,07%
Vaggeryd	0,08%
Ydre	0,08%
Eda	0,09%
Mullsjö	0,09%
Hylte	0,10%
Markaryd	0,11%
Ockelbo	0,11%
Värnamo	0,11%

Högsta andelarna

Stockholm	1,42%
Lund	1,36%
Umeå	1,27%
Göteborg	1,26%
Uppsala	1,22%
Malmö	1,18%
Kiruna	1,15%
Simrishamn	1,04%
Sundbyberg	0,99%
Solna	0,98%

Kommuner i urval¹

+ Kommuner med röstandel över riksgenomsnittet 0,68 procent

- Kommuner med röstandel under 0,5 procent.

Kommun	Andel	Antal
Alingsås	0,64%	148
Arboga-	0,46%	38
Bollnäs-	0,41%	65
Borlänge	0,55%	155
Borås-	0,35%	209
Eskilstuna-	0,41%	220
Falköping-	0,41%	80
Falun+	0,76%	262
Gränna-	0,44%	11
Gävle	0,64%	362
Göteborg+	1,26%	3701
Halmstad-	0,44%	245
Haparanda-	0,39%	16
Helsingborg	0,54%	398
Hudiksvall+	0,80%	177
Hässleholm	0,64%	190
Jönköping-	0,38%	295
Kalmar	0,50%	198
Karlshamn	0,60%	118
Karlskrona	0,50%	199
Karlstad	0,57%	306
Kiruna+	1,15%	158
Kristinehamn-	0,33%	50
Leksand	0,62%	61
Lidköping-	0,37%	89
Linköping+	0,77%	682
Luleå+	0,81%	379
Lund+	1,36%	907
Malmö+	1,18%	1834
Mariefred	0,56%	17
Mariestad-	0,39%	57
Mjölby-	0,38%	61
Mora	0,61%	73
Motala-	0,42%	109
Norrköping	0,52%	425
Nybro-	0,27%	34
Olofström	0,56%	44
Orsa	0,66%	28
Oskarshamn-	0,29%	47
Piteå+	0,76%	206
Ronneby	0,50%	90

Simrishamn+	1,04%	127
Skellefteå-	0,39%	178
Skövde	0,50%	154
Solna+	0,98%	382
Stockholm+	1,42%	6866
Strängnäs	0,54%	103
Sundbyberg+	0,99%	205
Sundsvall-	0,49%	290
Säffle-	0,33%	32
Sölvesborg	0,51%	53
Tranås-	0,29%	32
Uddevalla	0,62%	192
Umeå+	1,27%	898
Uppsala+	1,22%	1416
Varberg-	0,46%	162
Vimmerby-	0,27%	26
Värnamo-	0,11%	22
Västervik-	0,39%	90
Västerås-	0,44%	347
Växjö	0,52%	259
Åmål	0,51%	39
Örebro	0,67%	543
Östersund	0,54%	197
Örnsköldsvik-	0,18%	62

¹ Sammanställt med hjälp av Anna-Karin Johansson Brikell.

Personröster²

Kandidat	Antal personröster	Andel i procent av Fi:s röster
Gudrun Schyman	10 738	28,3
Devrim Mavi	1 005	2,6
Maria Carlshamre	319	0,8
Sofia Karlsson	292	0,8

Resterande kandidater fick mellan 1 och 142 personröster.

Av Fi:s riksdagskandidater var det bara Gudrun Schyman som fick mer än 8 procent av partiets röster i någon valkrets, vilket är villkoret för att kunna bli invald på personröster i riksdagen. Andelen personröster på Gudrun Schyman uppgick till mellan 24 och 36 procent i de olika riksdagsvalkretsarna.

Valu³

I Valu, SVT:s vallokalsundersökning, deltog 12 316 väljare, som efter att de kommit ut ur vallokalerna fick svara på frågor om hur de röstade mm. Av dessa 12 316 väljare uppgav 1,0 procent, alltså c:a 1 200 personer, att de hade röstat på Fi.

Väljargrupper

Nedan redovisas Fi:s väljarandel inom olika grupper som svarade på Valu.

Kvinnor	1,6
Män	0,5
TCO-medlemmar	1,0
LO-medlemmar	0,7
SACO-medlemmar	1,7
Förstagångsväljare	0,9
22-30 år	1,7
31-64 år	1,0
Över 65 år	0,6
Offentliganställda	1,3
Arbetslösa	1,4
Företagare	1,7
Jordbrukare	0,0
Invandrare	1,9
De som bestämde sig sista veckan	1,9
De som bestämde sig tidigare	0,6

---

² Sammanställt med hjälp av Shadi Larsson.

³ Sammanställt med hjälp av Maria Jansson.

	Partiledarens betydelse (Andel av partiets väljare som anser att partiledaren hade betydelse för valet)	Förtroende för svenska politiker (Har stort förtroende för svenska politiker)
M	77,7	55,2
C	67,1	54,6
Fp	47,0	58,2
Kd	69,9	50,8
S	51,5	61,4
V	43,9	51,7
Mp	48,8	55,5
Fi	52,9	40,8
Jl	54,7	20,4
Sd	32,3	12,4

I fråga om partiledarens betydelse ligger Fi ungefär som de andra partierna, inklusive junilistan. I fråga om förtroende ligger Fi:s väljare betydligt närmare riksdagspartiernas väljare än vad junilistans och sverigedemokraternas väljare gör. Fi kan därmed inte betraktas som ett missnöjesparti i samma utsträckning som junilistan och sverigedemokraterna.

Vilka frågor var viktiga för de väljare som valde Fi?

	Fi	Högsta	Median	Lägsta
Jämställdhet	81,2	Fi 81,2	C 34,7	Jl 24,4
Skola och utbildning	46,2	Fp 61,6	C 47,7	Jl 40,4
Miljön	44,1	Mp 81,4	S 30,8	Fp 17,2
Sjukvården	36,0	Sd 59,7	M 50,3	Mp 32,3
Sysselsättningen	35,1	M 63,4	Kd 58,4	Mp 32,7
Barnomsorg	34,7	Kd 53,6	M 35,2	Jl 27,9
Flyktingar och invandrare	30,2	Sd 82,8	Kd 25,3	C 15,4
Äldreomsorg	26,9	Kd 59,0	M 41,4	Fi 26,9
Svensk ekonomi	21,1	M 63,7	Fp 52,3	Fi 21,1
Egen ekonomi	20,7	Sd 60,4	Kd 42,1	Mp 17,9
Lag och ordning	19,3	Sd 70,5	Jl 40,4	Mp 15,4
Utrikes och säkerhetspolitik	19,1	Jl 35,6	M 23,5	C 13,5
Energi och kärnkraft	17,4	Mp 51,1	C 34,2	Fi 17,4
EU/EMU	13,8	Jl 59,6	Fp 19,7	Fi 13,8
Företagens villkor	10,4	M 58,7	Kd/Jl 42,2	Fi 10,4
Skatterna	8,8	M 49,0	Fp 28,7	Fi 8,8

Opinionsundersökningar

Sifo 4-7 april 2005

Under veckan startade organisationen Feministiskt initiativ med bl a Gudrun Schyman och Ebba Witt-Brattström i styrelsen. Hur troligt är det att du skulle rösta på Feministiskt initiativ om de ställer upp i valet 2006?

Mycket troligt	3
Ganska troligt	10
Inte särskilt troligt	18
Inte alls troligt	61
Tveksam, vet ej	8

Sifo 13-16 juni 2005

Skulle du kunna tänka dig att rösta på ett särskilt feministiskt parti eller skulle du inte det?

Ja	15
Nej	78
Tveksam, vet ej	8

Skulle du kunna tänka dig att rösta på ett särskilt feministiskt parti med Gudrun Schyman som partiledare eller skulle du inte det?

Ja	14
Nej	81
Tveksam, vet ej	5

Sifo 12-15 september 2005

Kan du i riksdagsvalet 2006 tänka dig att rösta på något av följande tänkbara partier?

Junilistan	11
Feministiskt initiativ (FI)	5
Vägval vänster	4
Nej inget av dessa	72
Tveksam, vet ej	10

Sifo 4 oktober 2005

Kan du i riksdagsvalet 2006 tänka dig att rösta på något av följande partier?

Junilistan	18
Feministiskt initiativ (FI)	4
Sjukvårdspartiet	9
Nej inget av dessa	66
Tveksam, vet ej	7

Sifo 30 Aug - 03 Sep 2006

1. Kan du tänka dig att rösta på Feministiskt initiativ i riksdagsvalet eller kan du inte det?

Ja	8
Nej	85
Tveksam, vet ej	7

2. Om du kände dig säker på att Feministiskt initiativ skulle klara 4-procentsspärren och komma in i riksdagen, skulle du då kunna tänka dig att rösta på Feministiskt initiativ i riksdagsvalet eller skulle du inte det?

Ja	11
Nej	81
Tveksam, vet ej	8

Sifo 7-11 september

(Resultatet från föregående mätperiod, 30 augusti – 3 september, inom parentes.)

1. Kan du tänka dig att rösta på Feministiskt initiativ i riksdagsvalet, eller kan du inte det?

Ja:	10 (8)
Nej:	83 (85)
Tveksam, vet ej:	7 (7)

Ja, män:	9 (7)
Ja, kvinnor:	11 (8)

2. Om du kände dig säker på att Feministiskt initiativ skulle klara 4-procentsspärren och komma in i riksdagen, skulle du då kunna tänka dig att rösta på Feministiskt initiativ i riksdagsvalet, eller skulle du inte det?

Ja:	13 (11)
Nej:	80 (81)
Tveksam, vet ej:	7 (8)

Ja, män:	12 (8)
Ja, kvinnor:	15 (13)

3. Tycker du att det är bra eller dåligt om Feministiskt initiativ kommer in i riksdagen i samband med årets val? (Ny fråga.)

Bra:	36
Dåligt:	36
Tveksam, vet ej:	28

Bra, män:	30
Bra, kvinnor:	42

Djupintervjuer med väljare som inte röstade på Fi

Opinionsmätningar som gjordes när Fi bildades, och även senare, visar att det är många som stödjer och sympatiserar med idén om ett feministiskt initiativ i riksdagen. Men valresultatet visar att många inte gick från att sympatisera till att faktiskt lägga sin röst på Fi. Vi gjorde därför två djupintervjuer med personer som övervägde att rösta på oss, men som sedan inte gjorde det. För att skydda anonymiteten redovisas inte hela intervjuerna.

Intervju med "Lotta", 24 år

Hur mycket vet du om Fi? Om vilka frågor vi driver?

Inte jätte-, jättemycket. Jag läste partiprogrammet och så var jag ju med på det första mötet de hade, där i Vasaskolan, och sen fick jag några papper efter det; vad man hade gjort för arbetsgrupper och sedan läste jag den där lite mer utförliga lilla boken om partiprogrammet. Jag var också ganska mycket vid valbaren på Sergels Torg under valrörelsen och där hörde jag ju en del. Det var stadsplaneringen, det var kvinnors löner, bra etnicitetsperspektiv.

Var det någon fråga som du sympatiserade med speciellt?

Jag tyckte det var läckert att Fi öppnade upp för olika sorters familjer. Det var väldigt självklart och det var väldigt med i hela partiprogrammet. Det var hemskt bra och så gillade jag att det var ett bra etnicitetsperspektiv. Och kvinnolöner och såna saker.

Hur resonerade du när du skulle rösta, när du valde parti inför valet?

Ja, jag hade det ju jättesvårt! Jag ville verkligen ha två röster! Men anledningen att jag inte röstade på Fi var väl mest känslomässig, tror jag; Det var någonting med att... det som jag tror var den största anledningen var att jag var rädd för att borgarna skulle vinna, det var den stora, stora grejen och sen tyckte jag att Fi var så trendiga på något sätt, inte i sin ideologi, men det var ett väldigt trendigt parti. Dom bröt upp och gjorde nya sätt att göra politik på. Jag kände mig väldigt hemma i det men samtidigt så blev jag orolig av det!

Jag tänkte att jag ville rösta på något som var jätteosexigt, som var det här gamla, gråa klassperspektivet för det var liksom det som var hotat av allt trendigt och sexigt och populärt. Det kändes som om inga ideologier kom fram och då kändes det mycket, mycket hederligare att rösta på vänsterpartiet. Dom var ju så där osexiga. Dom ställer ju sig alldeles rätt i varenda budgetförhandling men det kommer aldrig ut för att de är så himla tråkiga. Så det kändes på något sätt bättre att rösta på dem.

Jag tror också att jag blev lite orolig av att jag kände mig så otroligt hemma i Fi, det var precis mitt sammanhang. Då kände jag att jag är ju jätte-privilegierad och så tänkte jag kommer det här att vara vänster eller kommer det att bli postmodernt och individualistiskt? När jag var på det här första mötet – och det är ju självklart, då är det ju inget parti, men jag bara kände igen något snack, som var väldigt individualistiskt och folk som har läst på universitetet och det sättet att resonera på... Då blev jag jätteskeptisk!

Och en annan stor anledning var det här snacket om att höger eller vänster spelar ingen roll. Men sen såg jag ju i partiprogrammet att det är klart att Fi vill bedriva en vänsterpolitik, men jag blev jätteupprörd över det argumentet! För det kändes som om all media kastade ut all ideologi och höger och vänster spelar ingen roll när jag tyckte att det spelade en extremviktig roll i det här valet! Det var det som var hela grejen! Jag var väldigt upprörd över det

argumentet och det var då jag tror att jag bestämde mig så där riktigt säkert att rösta på vänsterpartiet.

Har din syn på Fi förändrats under valrörelsen?

Jag blev jätteimponerad av själva valrörelsen! Jag tyckte det var så strongly just eftersom jag hade varit på det där första mötet och varit med i såna här stora feministiska organisationer tidigare och så sitter det någon där som har jättemycket personliga problem och som använder det här sammanhanget till att ha terapiverkstad. Och så kändes väl lite så på det här första mötet. Men det var läckert på det där första mötet för att man kände – det är bara att göra! Det är bara och starta ett parti! Men jag kände inte för att ge mig in och harva där. Men sen hela valrörelsen, det var ju jättebra organiserat! Och det var med förenade krafter. Det blev jag skitimponerad över. Jag tror att det var mest det som förändrades i min syn på Fi under valrörelsen. Och sen var det väl när det kom ut mycket i media om queer-perspektivet att jag undrade; hur skall man göra politik på det här? Men jag tyckte ju också att den första valbroschyren var väldigt bra.

Känner du några på Fi:s riksdagslista eller några som arbetar aktivt inom Fi?

Ja, det gör jag!

Har det påverkat ditt val på något sätt, att du kände några? Fick det dig att lita mer på Fi?

Ja, jag tror att jag blev jätteosäker av det! Det var ju väldigt känslomässigt det här valet. Jag var ju så upprörd över det där att höger-vänster spelar ingen roll. Det gjorde det ju verkligen för mig! Vilka är det egentligen som representerar Fi, funderade jag. När jag läste vilka som stod på valbar plats, så var det jättemycket välutbildade personer på listan. Och sen så blev jag ändå jätteosäker – herregud är man den där patriarkatkossan, som hänger ut suffragetterna! Den som säger nu är det ju det här kriget och det måste vi tänka på först innan vi kan befatta oss med dom här kvinnofrågorna. Dom argumenten känns ju väldigt gamla och trista och där vill jag ju inte stå. Så jag var väldigt osäker hela tiden. Och det gjorde mig ännu mer osäker att folk som jag litar på var med i Fi och engagerade sig väldigt mycket.

Påverkades ditt val av det parlamentariska läget; att det var så jämnt mellan blocken?

Ja, absolut. Jag tror att om det hade varit säkrare för vänsterpartiet och säkrare att det skulle bli en röd regering. Då tror jag absolut att jag hade röstat på Fi. För Fi står ju för dom frågor som jag jobbat mest med, dom frågor som jag är mest insatt i. Men det var ju något som kändes att just i det här läget så får jag ta och skärpa mig litet. Även om dom här frågorna är mest viktiga för mig, mest viktiga i min situation så måste jag ju kunna se det hela lite större. Ja, något sånt.

Dom här opinionsundersökningarna, Temo och så, påverkade dom dig?

Alltså jag var ju skeptisk redan innan den stora valmaskinen körde igång. Så jag bestämde mig ju egentligen tidigare än så, men det är klart att dom skrämde skiten ur mig! Och att när jag hade pratat med medlemmar ur Fi och dom hade sagt att höger/vänster spelar ingen roll. Då kände jag ju att det är ju det som är det viktiga i det här valet! Men jag kunde kanske ha wobblat över men då kan ju opinionssiffrorna ha påverkat mig kanske.

Vad skulle krävas för att du skulle rösta på Fi i nästa val? Vad skulle krävas av Fi så att säga?

(tänker länge) Jag tror att det skulle påverka mig mest om Fi blev bredare; fler invandrarkvinnor, fler invandrarorganisationer, mer sympatier ute i landet. Jag tror att det

skulle påverka mest om jag kände att det var bredare och inte så privilegierat att engagera sig i dom här frågorna. Jag tror att det skulle göra störst skillnad för mig. Eftersom jag känner folk i Fi så kommer det inte att påverka så mycket om dom kommer ut mer i media utan att det blir en bredare organisation.

Ångrar du att du inte röstade på Fi?

Nej, nej det gör jag inte eftersom det inte var så speciellt nära att dom skulle komma in och vänsterpartiet klarade sig över gränsen. Och sen var det ju väldigt tydligt att det var ju inte Fi som stälpte sossarna utan det var ju dom som själva som gjorde det. Nej, det kändes bra att rösta på vänsterpartiet. Sen blev jag förvånad att det blev så få röster för Fi. Jag trodde det skulle vara mycket, mycket mer.

Intervju med "Marina", 29 år

Hur tyckte du att du fick din information om Fi?

Jag tyckte att webbsidan fungerade väldigt bra. Jag var faktiskt inne på den första dagen när den las ut. Jag har varit inne återkommande; kanske en gång i månaden så där och sökt information. Ju närmare valet desto mer var jag inne på den. Så jag tycker gott betyg till den!

Är det några av Fi:s frågor, som du har uppfattat dem, som du sympatiserar mera med? Eller kan du försöka beskriva vad det är för frågor som Fi driver

Jag tycker att med mina feministiska åsikter så borde jag rösta på Fi. Men det fanns vissa saker som gjorde att jag inte gjorde det. Att man tar en slags helhetsgrepp på maktstrukturerna det är väl det som attraherar mig mest, och sen så kanske jag inte håller med om alla små detaljfrågor, som delad föräldraförsäkring och sådant. Men det här stora perspektivet med könsmaktordningen det skriver jag under på till fullo. Jag tycker att det var så himla bra att ni drev en så stark kampanj och valrörelse och sen kan jag ibland känna mig som en svikare för att jag inte la min röst på er. Jag vet att det finns otroligt många som tycker som jag men som ändå inte höll hela vägen.

Det är det vi skall prata om; vad det beror på! Hur resonerade du? Kan du rekapitulera det, hur du resonerade inför valet?

Om Birgitta Ohlsson hade varit med i Fi då hade jag röstat på Fi! Så kan jag säga det lite kort. För hon är en så himla tydlig borgerlig förebild och det är det jag saknar i Fi. Det finns ju flera borgerliga kandidater som är med i Fi men dom är inte tillräckligt tydliga för mig. Jag blev påverkad av media, det har blivit ett vänsterparti och det är inte min ideologi. Så där föll Fi för mig.

Och det var mest tidningar och TV som du hämtade din information ifrån förutom Fi:s hemsida? Eller gick du in på alla partiernas hemsidor?

Jag gick inte in på alla partiernas hemsidor. Jag gick in på Fi:s hemsida och jag gick in på Folkpartiets hemsida. Det var dom det stod emellan för mig egentligen.

Det parlamentariska läget, påverkade det dig?

Det är klart att det gjorde det. Och sen blev man ju påverkad av såna här uttalanden som Lars Ohly fäller: en röst på Fi det är en röst på Kd. Så att det parlamentariska läget spelar ju roll. Det gör det. Det har ju aldrig varit så jämt mellan blocken. Det svängde ju hela kvällen där.

Opinionsundersökningarna. Påverkade dom dig?

Det var det som gjorde att jag röstade som jag gjorde.

Jag har pratat med många, som precis som du sympatiserade med Fi men som resonerade som så att i det här parlamentariska läget måste man prioritera andra frågor... Att det var så jämnt styrde nog väldigt många när de röstade.

Och så tänker jag hur skall man få oss att faktiskt våga. Vi är ju så många, det finns ju så många potentiella väljare, som är precis i min situation, unga tjejer som har stött på alla problemen på arbetsmarkanden och som ser det är ju bara skit! Och så gör man ändå inte det, man gör sig själv en otjänst med att inte rösta på Fi. Så känns det idag.

Så att om det var val idag så skulle du rösta annorlunda?

Bra fråga!

Är det en opinionsvändning som skulle kunna göra att du skulle rösta på Fi nästa gång?

När mätningarna skulle visa att flera som jag skulle rösta på Fi, då skulle jag också rösta på Fi. Jag kan inte fullt ut identifiera mig med den typiska Fi-väljaren som den ser ut i mina ögon. Det är en ung, rabiat feminist som tidigare har röstat på vänsterpartiet. Det är min bild. Tyvärr! Jag vet att det inte är så, men den bilden behöver ändras och där kan ju media spela en roll. Att vi är så himla många som tycker så här egentligen. Men av någon anledning så väljer vi annorlunda.

Vad skall man göra för att ändra bilden då? Hur tycker du?

Ja, den dagen som Birgitta Olsson går över till Fi så är mycket löst! Så är det. För att hon är alla borgerliga feministers förebild. Men någonting måste hända för att få över alla dessa borgerliga feminister som finns och som idag väljer annorlunda på grund av att det är en för ensidig ideologi i media. Det är det som styr många tjejer i min situation.

Är det något annat som du vill skicka med? Birgitta Olsson skall man värva men förutom det?

Det behövs en motvikt till den ideologi som vi borgerliga feminister tror råder i Fi. Vi behöver en hemvist som gör att vi känner oss OK med det. Det var som du sa att Maria Carlshamre har en tydlig liberal grundsyn. Det måste märkas utåt också. Det behöver märkas att det finns flera olika sorters feminister inom Fi.

Feministiskt initiativ i media

Medias sätt att behandla Fi har diskuterats flitigt inom Fi och i samhällsdebatten. Vi har inte haft möjlighet att göra vare sig en omfattande kvantitativ sammanställning av mediegenomslaget eller en kvalitativ analys av medias bilder av Fi. Nedan vill vi endast i punktform nämna de olika faser och händelser som ingår i de flesta beskrivningar av hur media behandlade Fi inför valet.

- **Starten**

Lanseringen av Fi den 4 april 2005 hade föregåtts av intensiva spekulationer och opinionsmätningar som visade att det fanns möjligheter för ett feministiskt parti att lyckas ta sig in i riksdagen. Lanseringen skedde genom en direktsänd och extremt välbevakad presskonferens. De omedelbara kommentarerna från många politiska kommentatorer var negativa genom att de pekade på att Fi saknade ett program och tycktes bestå av människor som skulle få svårt att vinna väljarnas förtroende.

- **Könskriget**

I maj 2005 sändes Könskriget i SVT, en dokumentär i två delar om kvinnojourernas riksorganisation ROKS. ROKS framställdes i mycket dålig dager. I en intervju i dokumentären uttalade ROKS ordförande Ireen von Wachenfeldt orden ”män är djur” i samband med en diskussion om en recension av en bok. Trots att Feministiskt initiativ inte nämndes i dokumentären förknippades Fi från denna stund ofta med uttalandet ”män är djur”. Sändningen av Könskriget har av en del beskrivits som början på ett allmänt bakslag för feminismen i den offentliga debatten.

- **Avhopp**

Strax före årsmötet i augusti 2005 lämnade Ebba Witt-Brattström interimsstyrelsen. Därefter kritiserade hon i media vid upprepade tillfällen Fi och enskilda personer i Fi, bland andra styrelseledamoten Tiina Rosenberg och talespersonen Sofia Karlsson. Bland annat gick hon till hårt angrepp i TV4:s morgonsoffa under årsmötets andra dag.

- **Årsmötet**

Årsmötet föregicks av diskussioner om huruvida media skulle få närvara eller inte, diskussioner som slutade med att media fick närvara. Media rapporterade också flitigt om styrelsens förslag om Fi:s politik när det gäller äktenskapsbalken och möjligheten för föräldrar att välja namn åt sina barn oavsett barnets kön.

- **Drevet mot Tiina Rosenberg och Fi**

Ebba Witt-Brattströms kritik mot Tiina Rosenberg blev inledningen till ett långvarigt mediedrev mot Tiina Rosenberg och Fi, där hon bland annat felaktigt anklagades för fusk i samband med sin forskning. Ett bottenrekord nåddes möjligen när Aftonbladet publicerade en nidsbild som föreställde Gudrun Schyman, Tiina Rosenberg och Sofia Karlsson som klippdockor, med tillbehör i form av bland annat hängbröst, hår under armarna, och Ku-Klux-Klan-liknande mössor.

- **Tystnaden**

Från årsmötet och framåt beskriver många att det blev mycket svårt för Fi att få genomslag i media för sina frågor, trots hög aktivitet i form av pressmeddelanden, debattartiklar och utspel.

- **Jane Fonda**

Ojämförligt störst medieuppmärksamhet mellan årsmötet i september 2005 och valdagen den 17 september 2006 fick Fi i samband med Jane Fondas och andra internationella gästers besök den 15 och 16 september 2006. På torgmöten och på en presskonferens på Kulturhuset i Stockholm berättade Jane Fonda, Eve Ensler, Rada Boric och Lilian Halls-French varför de hade valt att komma till Sverige för att stödja Feministiskt initiativ och delta i valrörelsen.

Feministiskt initiativs valrörelse

Grunden i Fi:s arbete i allmänhet och i valrörelsen i synnerhet är alla medlemmar som arbetat på sin fritid och semester. Bristen på resurser gjorde att vår valrörelse inte går att jämföra med etablerade partier i fråga om material, personal, framförhållning och så vidare. Men Fi:s utgångsläge skapade också kreativitet och mycket som vi först trodde var näst intill omöjligt att göra lyckades ändå. Nedan beskrivs arbetet mycket kortfattat.

Valmaterial

Fi startade en nätbutik där profilmaterial såldes såsom t-shirts, pins, ballonger, väskor. Mycket av material fanns också med under valturnén men inget delades ut gratis förutom pins som delades ut på vissa platser mot slutet av valrörelsen. Många medlemsgrupper tog också fram eget material som såldes för att få in pengar till valrörelsen lokalt. En folder som presenterade Fis valmanifest producerades och användes under hela valrörelsen.

I tre städer Malmö, Stockholm och Göteborg fanns även Fis valstugor, eller valbaren, den rosa kuben som den prisbelönta skapelsen också har kallats.

Webbplatsen

Den nationella hemsidan blev ett av våra viktigaste redskap under valrörelsen. Mot slutet uppdaterades sidan nästa ständigt med rapporter från valturnén, pressmeddelande, krönikor, artiklar mm.

Medieutspel

Mediearbetet var som mest intensivt under valrörelsen och skedde i nära samarbete med webbredaktionen. Pressmeddelanden gick ut som dels var information om främst talespersonernas förehavande och valturnén, dels om politiska utspel och reaktioner på aktuell politiks debatt. I genomsnitt fyra till fem pressmeddelande per vecka under de sista 12 veckorna innan valet producerades nationellt. Till mediearbetet räknas även de debattartiklar och insändare som producerades nationellt och lokalt, där vi fick störst genomslag i lokal media. Det fanns ett bra arbete med att få in debattartiklar från talespersonerna i lokalmedia när valturnén var på plats. Pressträffar anordnades dels lokalt i samband med valturnén, och även träffar där rapporter eller utspel presenterades från Fi.

Valturnén

Från norr till söder arrangerades en valturné där talespersonerna och riksdagskandidater fanns med. Grunden i turnén var torgmöten och besök hos lokala kvinnojourer, skolor och arbetsplatser. Valturnén syftade till att täcka in så mycket som möjligt av Sverige, för att vi inte fanns på plats hela tiden med valstugor i alla städer. Genomslaget för valturnén varierade och var beroende av antal aktiva medlemmar på orten, medias intresse och inte minst vädret.

Valspurt

Torgmöten, folderutdelning mm intensifierades de sista dagarna. Och den verkliga valspurten för Fi var i Stockholm Jane Fonda med vänners besök med torgmöte på Sergels Torg och föreställning med Vaginamonologerna där bland annat Jane Fonda och Gudrun Schyman uppträdde.

Enkät till Fi:s medlemmar

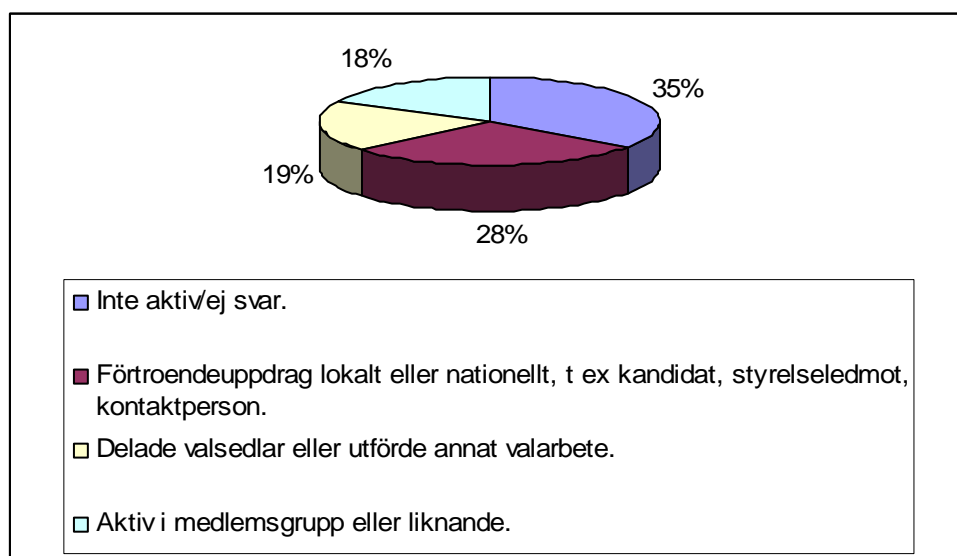
För att få en bild av vad medlemmar i Fi tyckte om valkampanjen skickades en enkät ut per e-post. Enkäten skickades ut den 20 januari 2007. Senast den 29 januari skulle svaren vara inskickade per e-post. I enkäten fanns det flera länkar till sidor på Fi:s webbplats som gav en bild av det som frågan handlade om.

Vilka svarade?

74 svar kom in. Av dessa hade 8 (10,8 procent) endast skriftliga svar, dvs svarade inte med sifferbetyg på någon av frågorna. Dessa 8 ingår i stapeln ”Ej svar” i redovisningen nedan. 9 av de svarande (12,2 procent) var män.

I instruktionen till enkäten saknades information om hur betygsskalan skulle användas. En person som svarade på enkäten uppgav att han med 1 avsåg ”mest positivt” och 5 ”minst positivt”. I detta fall har vi numrerat om enkäten så att 1 blev 5, 4 blev 2 osv.

En fråga gällde om den som svarade hade något uppdrag, funktion eller arbete inom Fi under valkampanjen (t ex styrelse, riksdagskandidat, arbete i medlemsgrupp, arbetsgrupp etc.). Så här fördelade sig svaren:

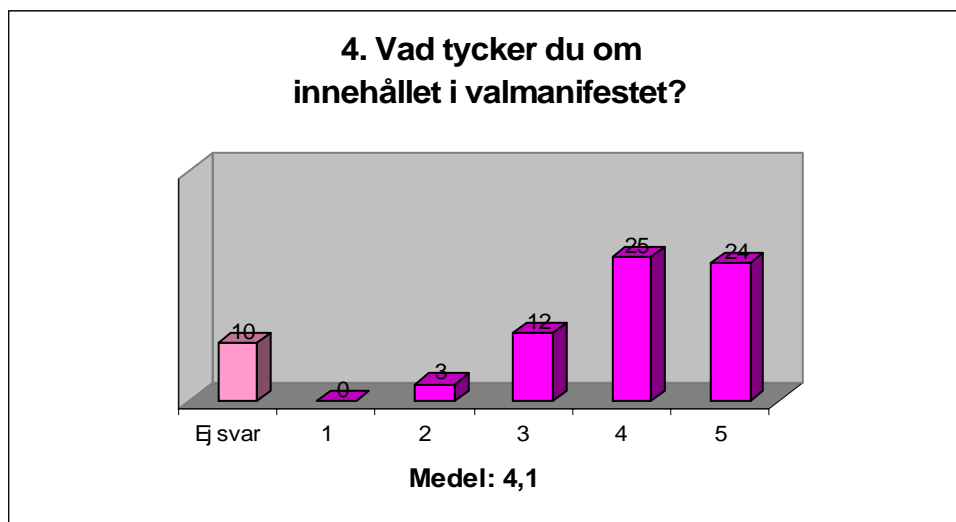
Högst medelbetyg

4,6	Talespersonerna
4,3	Hemsidan
4,1	Valmanifestet

Lägst medelbetyg

3,3	Fi:s insats i övrigt när det gäller att kommunicera via massmedia (Kommentar: Av de skriftliga kommentarerna att döma var det en del som på denna fråga helt eller delvis betygsatte media snarare än Fi:s mediearbete.)
3,4	Den egna insatsen
3,6	Arbetet i den egna medlemsgruppen, arbetsgruppen eller styrelsen

Innehållet i valmanifestet

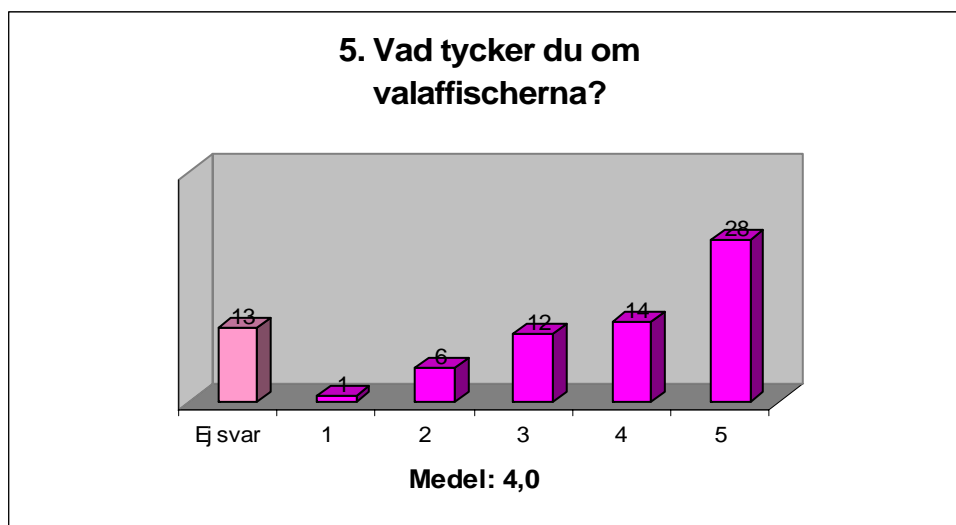

- Som man och det är det jag är - så finns det många saker som saknas och mycket som inte borde vara där. Många av dessa tankar tillåter Ni inte att få komma fram... Det allra sämsta är det påtvingade undanskuffandet ifrån maktens centra inom F!. Ty glöm ej att män har en stor kunskap om kvinnligt beteende och kvinnliga attityder...
- Kanske kan man visa att även män kan tjäna på det om de jobbar i kvinnlig sektor, att om även kvinnan i hushållet tjänar bra får familjen bättre.
- Mer konkreta förslag vad gäller sexuella övergrep
- Internationella fred och miljöfrågor saknades
- Bra områden som var med och omnämnda
- Jag tycker att valmanifestet var jättebra, tydligt och klart vad Fi vill
- Lättläst, bra att använda vid diskussioner. Bra att ha några samlade frågor för alla inom Fi
- För intellektuellt, "Vanliga" människor kände inte igen sin vardag, sina liv och tyckte mycket var "konstigt"...
- Det är välskrivet och har en tydlig "klassprägel" – 1800-talets klassfrågor har blivit 2000-talets könsfrågor.
- Vi behöver arbeta med vårt språkbruk så vi inte hamnar i den vanliga politiska retoriken
- Vi körde rätta frågor och valmanifestet förklarade kort o koncist vad de frågorna innebar, resten ska valarbetare göra i samtal med väljare mm
- Med facit i handen kan jag säga att vi kunde ha varit tydligare både språkligt och innehållsmässigt och tagit två eller tre frågor som var närmare folkets verklighet och högst två princip frågor.
- Närmast heltäckande men exkluderande mot våra manliga medlemmar.
- Det var innehållet i manifestet som fick mig att gå med i och aktivera mig i Fi.
- Alldeles för akademiskt. Måste vara betydligt enklare för att få en bred och stark genomslagskraft Saknar KONKRETA Politiska förslag.
- Oklart och ofärdigt. Vi behöver diskutera och arbeta med tydlig linje i politiska budskap.
- Man kan alltid göra saker o ting bättre, men har inget förslag just för tillfället.
- Jag kan nog sakna fästet, det som knyter samman allt, skulle vara tydligare.
- Precis vad jag tycker är viktigt
- Innehållet i form av frågorna var bra förutom byggnadsgrejen som ingen förstod riktigt. Men pga oerhört akademiskt språk och implicita argument som bara vänder sig till redan frälsta blev valmanifestet kinesiska för de flesta. Många väljare förstod inte. Många uttryck var också frånstötande i ordval. Tycker Brevet "från retorikkonsulterna" sätter fingret på flera saker mer tydligt av ovan nämnda saker.
- Vision och vilka förslag vi hade som skulle lösa saker och hur det skulle bli då blev otydligt."
- De fem punkterna är OK, med undantag för att punkt fem borde varit att samhällsbyggandet skall utgå från kvinnor och mäns villkor i gemensamhetsintressenas sak.
- Tycker att den är bra med tanke på vilket arbete ni lägger ned. Är med och stöder feministiskt initiativ för att jag arbetar i den offentliga sektorn och vet vilket motstånd det är för kvinnor i dessa patriarkatiska styrda organisationer...
- Jag har inte hunnit läsa hela utan koncentrerat mig på delar som är mest relevanta för mig. Bra tycker jag det är
- Tycker det var lysande, men dessvärre nådde det inte ut under valrörelsen, då vissa av punkterna inte drevs lika hårt av alla. Kanske borde vi kört hårt på två punkter, sådant som ligger närmast kvinnors vardag: Löner och våld.

- Bra för att det är tydligt vad vi vill – våra prioriterade frågor + vår grundläggande
- Analys. Samtidigt är det för stort fokus på kvinnor – t ex så tycker jag att feministiskt arbete börja synas i människors liv, inte bara i kvinnors liv. Det är också ett superproblem att alla punkter följs upp i förklarande text utom de ökade hatbrotten – står inget om det utan istället om en värld fri från diskriminering och Fi:s intersektionella feminism
- Bra med ett intersektionellt perspektiv, där flera olika diskrimineringsgrunder tas upp!
- Bra innehåll dock lite på gränsen till för "svårt" språk för en del icke-insatta.
- I sak bra men alldeles för teoretiskt/akademiskt långdraget och ibland detaljerat på ett fantasilöst begränsande sätt med tanke på att det är riksdagsnivå och inte städning av skoltolletter det handlar om.
- JÄTTEBRA: __Feministiskt självklara mål!!! Tydliga. Brännande aktuella. I traditionellt (patriarkalt) samhällsperspektiv kaxigtprovocerande AVSLÖJANDE! innehåll. Vi måste fortsätta våga varatydliga och inte feg-anpassa oss. Mönster måste brytas.
- Jag var nöjd med valmanifestet, med några undantag. Men i stort sett blev det en ok kompromiss.
- De tre punkter bra. Fast lika löner skulle handlat om arbete mot individuell lönesättning
- Fis kommunikation sker utifrån offrets perspektiv och det är en otacksam roll att spela rent medialt och kommunikativt. Min övertygelse är att Fi måste spela en mer visionär roll. Jag tror också att fokus bör ligga på att alla tjänar på ett jämställt samhälle, även ur ett ekonomiskt perspektiv.
- Hej. Jag kunde inte svara på frågorna i enkäten för allting blev tokigt och fel i raderna och siffrorna gick inte att markera. Jag tycker att manifestet är bra, valkampanjen ett hjälteåd. Jag röstade på Fi och tänker göra det nästa gång också om jag lever och har hälsan
- Bra, problem beskrivning och åtgärdsförslag är tydliga och lätta att förstå.
- Bra i stort, lättfattligt, tydligt och bra format. Saknade dock hållbar utveckling, där vi knyter ihop de stora frågorna om socialt förtryck med andra stora frågor såsom miljöhot etc. och visar hur de bildar en oskiljaktig helhet.
- Valmanifestet är bra i sig självt men otillräckligt i valkampanjen som helhet. Det hade behövts ytterligare foldrar på varje politikområde att ge till intresserade.
- bra att man vågar vara lite radikal.
- Jag anser att argumentationen skulle ha varit lite tydligare, att språket skulle ha varit mer lättillgängligt och att det skulle ha varit något mindre text. Till nästa val hoppas jag att det finns pengar att trycka mindre foldrar som omfattar något fler konkreta politiska förslag inom ett och samma politikområde.
- Såg inte så mycket av Fi
- Punkten samhällsbyggnad var dåligt underbyggd. Dåliga förslag och en klen analys som dessutom gick stick i stäv med delar av vår miljöpolitik. När man valtalande gick det att flumma över den punkten, men jag tyckte ärligt talat att det var pinsamt. Vi hade bra förslag i fråga om våld och löner, men vi borde lagt mer tid på att hitta pedagogiska sätt att tala om detta på. Föräldraförsäkringen är ett strategiskt bra förslag som det är lätt att tala om, det är bara det att jag tycker att det är så feltänkt. Hur som var det lätt att föra fram det förslaget på torgen, även om det sved i själen.
- Valmanifestet var mycket proffsigt och innehållet kändes viktigt.
- Jag tycker att valmanifestets innehåll är jättebra! Själva texten kanske är lite svår för en del, kan jag föreställa mig. Biten om det internationella säkerhetsbegreppet kan bli tydligare. Ordet patriarkat kan möjligen kännas gammalmodigt för en del. Jag tror att man kan använda sig mer av könsmaktordning och mindre av patriarkat. Risker finns att en del "stänger av" när de möter begreppet, för att det känns lite 70-tal?
- Jag ifrågasätter Fi: s uppgifter om att heltid skall vara norm eftersom min långa erfarenhet kring jämställdhetsfrågor visade att på 1970-talet var de två viktigaste alternativen dels kortare arbetstid för kvinnor och män och dels att reproduktionsarbetet skulle delas lika. Jag ställer inte upp på att heltidsarbete skall vara norm samtidigt som arbetstidsförkortningen ännu inte har förverkligats. Detta innebär att kvinnor fortfarande tar större delen av reproduktionsarbetet samtidigt som ingen arbetstidsförkortning är i vardande.
- Jag tycker det borde vara mer om intersektionalitet. För mycket koncentrerat på kön.
- För negativt presenterat men sakfrågorna är riktiga. Tror inte så mycket på att rösta mot utan mer för! Vänd argumenten!
- Saknar lite hur vi ska komma åt hur kvinnor flickor sexualiseras i media.

§

Valaffischerna

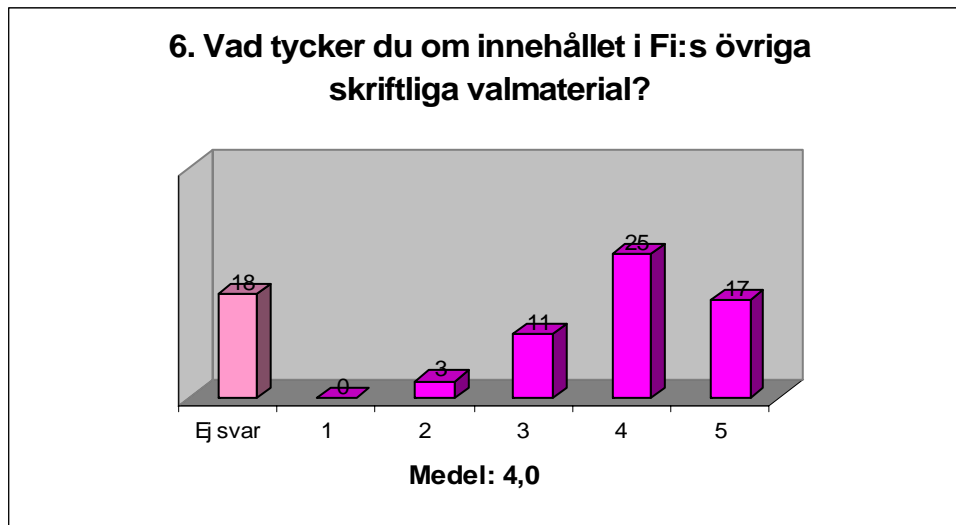
- Vill förenkla budskapet så att det känns attraktivt för fler i vardagslivet. Saknar representativ fördelning i talesgrupp och framtoning. Ett jämställt samhälle är bättre för alla - även män. Tycker vi ska utgöra en förtrupp bestående av engagerade förändringsbenägna människor av alla de slag – det är en styrka. Det borde lyftas fram mer.
- jättebra! Roliga, med glimten i ögat, tydliga. Har satt upp en på min vägg hemma
- Trevliga och bra men kunde vara mer varierat angående intersektionalitet här med.
- Lite småtöntiga tyckte jag men kärnbudskapet var bra
- I Varberg där aktiviteten är lika men noll såg jag inga valaffischer. Är man få aktivister glöms man bort.
- Vi hade de mest roliga och smarta affischerna av alla! Fantastiskt kul verkligen! Jag var stolt av bara den när jag satte upp såna! Fyndiga och genomtänkta! Det var vi och miljöpartiet som var smartast! Ansiktsaffischerna var också bra, men texten kanske kunde vart annorlunda? 50% föräldradighet utgick ju ex. ifrån att man är två föräldrar osv.
- Jag vill att valet ska handla mer om politik än personer, men eftersom det inte gör det i verkligheten, var de snygga.
- Jag tror att vi skulle satsat på att ha alla tre talespersonerna på affscherna. Det hade betytt att devrim och fia hade kopplats till Fi genom att folk känner igen gudrun + att det hade gett oss styrkan av att bryta mot mönstret organisatoriskt samt att vi hade visat att vi var många på ett symboliskt sätt. Jag tycker texterna var fyndiga och mkt bra på streamers mm. Däremot gillar jag inte procentsatserna + att vi osynliggjorde männens ansvar för våldet genom att inte skriva mäns våld.
- De var okej, men tycker att de tog upp fel saker.
- Mycket bra.
- Hade gärna sett mer fokus på frågorna även om de var väldigt roliga. Budskapet kom inte fram på bästa sätt...
- Snygga, lätta att se, roliga, korta och skarpa
- Roliga och effektiva om de hade syntts lite mer.
- Jag har bara sett de med foto av Devrim .Bra foton! Men kanske lite intetsägande då de inte ger en bild av den politik man vill föra eller väcker någon eftertanke.
- Dålig Copy med en trött röst
- Alla är skitbra, men ”porrklubbsaffischen” och ”tredjehandskontraktet” drar ned mitt betyg. Tycker inte F! ska associeras med porrklubbar, oavsett man är skämtsam eller ej. Har lite svårt för ironin i ”tredjehandskontraktet”. På de stora affischerna med talespersonerna skulle den kanske vara bra att ha mer text.
- Fina porträtter
- Jättenöjd. Snygga. Tydliga. Problemet var snarare att talespersonerna, med undantag av Gudrun, inte var så kända bland väljarna, som skulle ha krävts för ett större genomslag.
- Problemet var att få upp dem över hela ön! Jag har ingen bil.Och att hinna. Hade behövt semester och hyrbil.
- Fina
- En del lysande. Lite väl personvalskoncentrerat. De presumtiva väljare som tycker om vårt budskap har reagerat emot detta. De kanske inte tycker om någon av frontfigurerna och då har de backat trots att de sympatiserar med vårt budskap. Åtgärd??? Lite motsägelsefullt då vårt budskap ändå går igenom om de röstat på oss, oavsett personval.
- Hade varit ännu bättre om de varit ännu större
- Evidensbaserade, men ändå provocerande påstående! Snygg layout, men varför rosa? Går

färgen verkligen att vinna tillbaka som symbol för kvinnokamp? Signalerar särartstänkande för mig

- Tydliga, humor, snygga
- Kunde inte ladda ner alla men de jag såg och minns tycker jag var bra el mkt bra
- Det är ett bra och humoristiskt sätt att visa på hur verkligheten ser ut samt ett sätt att belysa att det är dags för förändring av den rådande könsmaktsordningen.
- Lite bleka!!!Det måste vara något alla känner igen sig i .Nu kommer jag knappt ihåg dom!
- Loggan är fenomenal F!. Fler kvinnor i styrelserummen borde resultera i 45% män i F! ledningsfunktioner i en anda av att alla duger även utan professorstitlar.Livserfarenhet skall räcka, fick känslan av akademisk titelnoja under nine-eleven
- Roliga och tankvärda!!! Enkla – alla är med på vad de säger. Tycker fler bilder alltid är kul – ett gäng feminister på bilderna skulle va fint! Eller rebusar! =)
- Såg inga
- enkla, tydliga, coola!
- Super! Lite humor kommer man långt med
- Tveksamt om det skriftliga nådde ut, annars helt ok.
- Varför så teoretiskt? För fram ett enklare budskap. Folk i allmänhet skiter i vilka perspektiv vi använder. T ex, om en undersköterska inte kan leva på sin lön, HUR ska vi politiker förändra det.

- En smaksak, men de kunde varit snyggare utformade.
- Speciellt budskapen var heeeelt lysande
- Klockrena! Tydliga, humoristiska, uppseendeväckande!
- Det var bra text och design. Men för stor fokusering på tales personerna.Resten av kandidaterna syntes inte. Jag tror att väljarna efterlyste mera mångfald.
- Mycket bra affischer, de bästa i hela valkampanjen!
- för mycket fokus på person hade hellre sett våra politiska frågor på ett humoristiskt sätt
- Verbalt kul och tydliga. De fångar uppmärksamheten och kan snabbt konsumeras. God marknadsföringstaktik.
- För små
- Gillar inte personkult, ”textaffischerna” var bättre
- De med endast text var asbra, synd att de inte fanns tryckta i större format.
- Jättefina och med mycket humor
- Vet inte om ironin går hem och förstås av alla
- Textaffischerna var suveräna
- Jättesnygga affischer men,s om har framförts så skulle det gett en annan effekt om alla talespersonerna var med på en affisch.

Övrigt skriftligt valmaterial

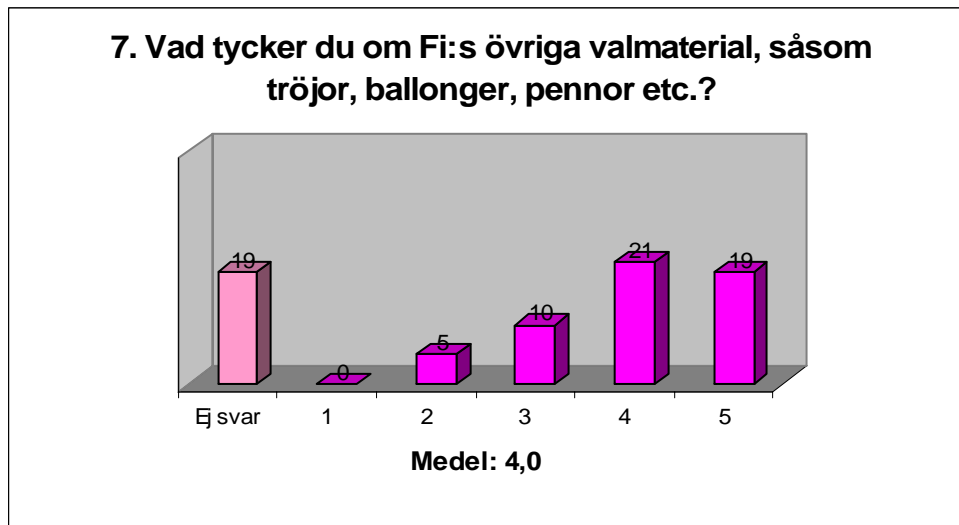
- Tydligt och klart, snyggt och roligt. BRA!
- Mycket matnyttiga "utredningar" att ha i handen, se vad kan "en feminist i politiken" betyda. T.ex löneförslaget eller fastighetsskatten
- otydligt att arbetstidsförkortningen gäller med bibehållen lön vilket väckte en del rädsla hos mig och några kommunanställda kvinnor som absolut sa nej till deltid och lägre lön
- tydligheten fanns endast i det korta sammandraget A-4 -papper valmanifest men saknades i folder 2006 hur kom det sig?
- Fruntimmers veckans material tyckte jag var bra. Folket ville ha olika sorters material. De invigda efterlyste mera politik, de nyfikna ville ha enklare. Det var för mycket att läsa på en gång, för kompakt, för många och tvärtom för andra. därför tycker jag att man ska ha materialen till olika sorters mål personer.
- Bra. Ganska lätt att hitta i. Trist att vi inte hade råd att dela ut valmanifest till alla intresserade inför valet... Hemsidan prioriterar ganska märkliga teman...
- Jag tyckte allt var lättåtkomligt och klart
- Varför så teoretiskt? För fram ett enklare budskap. Folk i allmänhet skiter i vilka perspektiv vi använder. T ex, om en underskötterska inte kan leva på sin lön, HUR ska vi politiker förändra det.
- Det var bra, kanske att man ska fokusera på ett par saker i taget. Mn nu är ni ju bara i början så det viktigaste kommer nog att kristallisera sig
- Bra
- Lite väl mycket text i folderarna. Tydligare slagmeningar.
- Det kan vara svårt att hänga med för de som inte är akademiker, det gäller allmänt för de textmassor vi/F! producerar.
- Det är bra grejer
- Mycket bra. Humor och skärpa. Fler klistermärken, men med annan text nästa gång. Just den texten slog fel hos många...
- återigen, materialet bra i sig men otillräckligt.
- Bra innehållsmässigt, tänker dock att de lösa A4 bladen är ett lite otypligt format, det skulle man kunna utveckla till nästa gång. Den lilla rosa boken med politikområdena var en trevlig behändig produkt, inte minst att ha i fickan när man diskuterade med folk, att slå I vid behov.
- För mycket, bör ställas samman.
- Materialet saknar ett globalt perspektiv.
- Initialt var det skriftliga materialet svårtillgängligt. För lite jobb ägnades åt copyarbete. Den kompetensen kanske saknades också. Parat med att journalister som ska läsa och rapportera till allmänheten via media är extremt okunniga när det gäller feminism (dess politiska terminologi mm mm). Här skapade språket ett glapp.
- Generellt sätt är det extremt viktigt att hitta ett språk för feministisk politik som människor förstår, utan att man förenklar analysen så den blir helt platt. Här ligger en stor utmaning.
- Vasst och fyndigt formulerat. Gudruns brev uppskattat!
- förbättringsmöjligheter finns alltid men jag är nöjd
- En version av folder vi delade ut hade inte någon bra framsidestext . Det stod att det måste bedrivas en politik på "kvinnors villkor". Jag vet inte hur många arga människor jag fick förklara det för. Har man inte grundläggande kunskaper om ojämställdhet så tolkas det som att kvinnor ska bestämma och ta över. Dessutom blir det signaler om ett kvinnoparti istället för feministiskt parti.
- Fi:s antirasistiska analys skulle ha lyfts mer i folderarna – eftersom vi var det enda partiet som var tydliga med det.
- Hade krävt bättre samordning och lika layout. Dessutom var det tråkigt att man tog fram material

som styrelsen sedan inte maktade med att lägga ut på hemsidan. T ex fixade jag översättningar av valmanifestet som aldrig kom ut. Lite pinsamt gentemot dem som gratis lagt ner en massa tid på att översätta dem.

- Rätt tänkt men ack så tråkigt och alldeles för teoretiskt Var är hjärtat, lekfullheten och glädjen???
- mycket omfattande, täcker alla områden politiken innefattar

- 70 % bra och 30 % dåligt.
- Jag tycker att foldern är bra, men lite svår. Kanske skulle det finnas en enklare och denna svåra? En del kan tycka att ord som "premieras", "näringsförbud" osv. kan uppfattas som lite byråkratiska och invecklade.
- Det viktigaste hade komprimerats på ett bra sätt.

Övrigt valmaterial

- Folk gillar att få saker. Det underlättade kontakten och startade ofta samtal...
- Ballongerna var kul för barnen och tröjorna var bra att ha på sig under valkampanjen.
- ...för att inte tala om våra valstugor – SUBERBT!
- Det var ganska bra, synd att vi tvingades att sälja, men det var verkligheten
- Tröjorna var trista. Ballonger och pennor har jag inte sett ngr... Pinsen var snygga och efterfrågade.
- Allt var snyggt men det fanns lite för lite av det (eftersom Fi har så lite pengar jämfört med etablerade partier)
- Lite för "jippo-aktigt", jag hade velat få ut mer budskap.
- Roliga saker och fina, starka färger som väcker uppmärksamhet och lust!
- Fin logga och uppseendeväckande färg, bra!
- Bra design, viktigt att hela kittet håller ihop. Enkelt och fräscht!
- OK, men personligen vill jag inte dra iväg i pryl och konsumtions galopp
- Kunde vara snyggare lite mera mode. Alla är inte vänster som är feminister.
- Bra. Tygväskorna och pennorna var en hit. Kanske tröjor med någon rolig slogan nästa val?
- tråkigt. Säkert bra att ha men det hade behövts utvecklas mer efterhand. Kanske tillkommit nya grejer mer och kanske bort med beställning varorna som tog så lång tid att få...
- halsbanden var snygga men ärjade och framkallade allergier hos flera.
- De rosa pennorna som kom tidigt tyckte jag var kanon, läcker färg som syns och bra att skriva med.
- Fi har i grunden en bra grafisk profil. Denna kan användas på ett smartare och mer kreativt sätt för att särskilja sig från andra partier.
- Valstugan är skitsnygg. Men jag tror att det skulle varit bra om den (i stockholm) hade varit placerat på ett mer folktätt område. Den låg lite avsides och tyvärr tror jag att det var folk som inte fattade att det var vår valstuga.
- Grejer som iskrapor tex kändes fullständigt banala i början. Dessutom hette projektet Fndraising som om fi var moderater
- Kanske går att hitta nya roliga saker nästa gång. Fl-kondom? Paraplyerna var synliga. Men lite feg symbol
- _Gillar pennorna – Vi skriver historia har precis den där tonen av styrka, värme humor som saknas i övrigt material
- Fina
- Stor brist att vi inte, till en början, delade ut material gratis ex.vis pins och pennor i valstugan.
- Bra, men i valbar borde vi haft MASSA MASSA pins att dela ut gratis. Ju närmare valet desto fler efterfrågade pins. Det gjorde ont i kroppen att inte kunna dela ut. (vi delade så gott vi kunde av våra egna privata men ändå...)
- Tröjor med slagkraftiga och provocerande budskap efterfrågas!
- Särskilt fenomenala är pennorna – att vi skriver historia! Ballonger och paraplyn är ju också helt super – så enkelt och så effektivt. Vykorten var också suveräna – jättebra initiativ där man slår flera flugor i en smäll.
- Snygga produkter. Saknar dock de handgjorda smycken som för en tid sedan såldes på Stockholmsuniversitet.
- Mycket fina
- Jodå, sådär. Jag köpte det mesta i Angered men i Varberg fanns inget material att sälja.

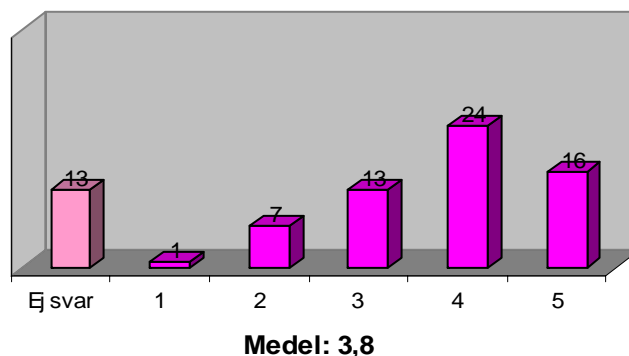
- Ok, men lite fantasilösa. Varför inte låta någon av de konstnärer som gjort kort även dekorera tröjor mm. Tröjorna måste vara i snygga modeller, det har förekommit en del formlösa som inte passat någon. Allt material borde säljas billigare till lokalgrupper så att dessa har möjlighet att sälja vidare och finansiera sin egen aktivitet. Det skulle garanterat leda till att fler prylar blev sålda och fick visa upp sig på stan.
- Desto mer färg på produkterna, desto bättre. Kanske mer grejer i regnbågsfärger? Gudruns föreläsningdvd är svinbra! Tänk om vi kunde få

igång en file-sharing-grej så man kan dela ut den på nätet och låta folk ladda ner, alternativt bränna och skicka ut till kamrater som bränner och skickar vidare!?

- snygg design

Innehållet i Fi:s mediearbete

8. Vad tycker du om innehållet i det som Fi förde fram via massmedia under valkampanjen?

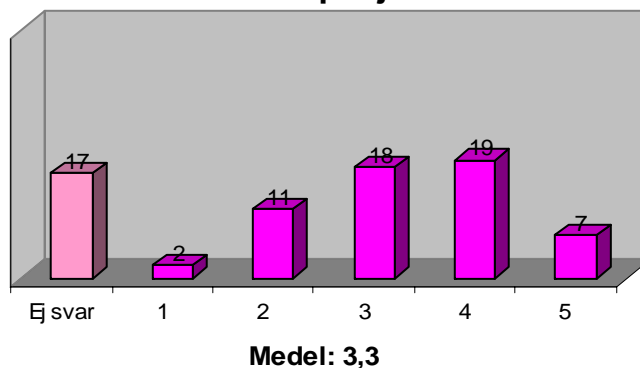
- Tycker Gudrun är suverän men även andra var jätteduktiga i flera debatter och jag blev impad av bl a Sofia som var lugn och saklig.
- media har inte varit på fi:s sida, och har vinklat otroligt mycket. De har också ignorerat många av fi:s bedrifter
- Ganska rörigt för människor som inte visste mycket om feminism och jämställdhet
- Lite mycket kändisar och design och lite lite politik. Men jag vet att det inte var så lätt...
- Tyvärr så fick F! inte komma fram tillräckligt i massmedia, och media var Inte så intresserade av vår politik som interna konflikter.
- F! gjorde så gott det gick en medial insats – både nationellt, regionalt och lokalt. Motståndet var störst i nationella media men här i Norrbotten kunde vi iaf då och då "få" bra press – kanske berodde det på upparbetade mediekontakter mer än på välvillig inställning till F! budskap? Det gick sämre för "nya" kandidater att "nä ut" än för mig som regionala/lokala medier känner mer sen förr. Dessutom har Gudrun S en positiv "beundrarskara" här.
- Inte bra. Tycker Fi underskattar svenskar. Det som är Fi:s starka sida är vilja att förändra den traditionella synen på människan. Det är något många väntat på, men det kom inte fram. Alla partier har det Fi gick ut med. Men det som verkligen gäller är att visa folk vart ni vill föra Sverige till en helt ny plats som ingen i hela världen prövat än och visa fördelarna med det. Det kom aldrig fram.
- Ämnena bra. Framöver tror jag att det är viktigt att dels att försöka skapa en "trygg bas" för Fi så att fler får förtroende för Fi, och dels trycka på vad som skiljer Fi från andra partier i vår konkreta politik.
- det som kom fram i media var bra, men Fi fick ju väldigt lite tid..
- Det var svårt att veta vad Fi tyckte egentligen i allt mediabrus.
- Jag gick till en valstuga för att få klarhet i var Fi stod i hbtq-frågor exempelvis - detta framgick inte tillräckligt tydligt i media. Kanske borde mindre energi lagts på att tjata om kvinnors löner (det gör ju alla andra partier också) utan istället sätta ribban högre och räkna med att de flesta (även de som läser kvällspress etc.) redan vet vad feminism och jämställdhet går ut på?
- Det som fördes fram tycker jag var bra, men vi kan bli bättre på att knyta ihop våra stora frågor med andra stora frågor, få folk att förstå att det inte är små sidofrågor utan helt centrala i en hållbar utveckling. Social orättvisa är både en rättighetsfråga och ett viktigt perspektiv i t.ex fattigdomsbekämpning och miljöhot etc. Jag tror att vi gjorde det till viss del, men jag tror att vi kan bli mycket bättre och att det är ett mycket viktigt utvecklingsområde för Fi framöver.
- För mycket energi har gått förlorad i interna debatter.
- Innehållet är ju bra, eftersom politiken är bra.
- Generellt tycker jag kommunikationen med media var fi:s stora svaghet under valkampanjen. Utspelen var ofta förutsägbara, riksdagskandidaterna utnyttjades inte som en politisk resurs i kampanjarbetet, deras kompetens lyfte inte fram. Det borde ha utvecklats ett "samspel" med media tidigt, men början i Almedalen 2005. Troligtvis svårt dock eftersom alla politiska reportrar redan hade en väl utvecklad relation till Gudrun Schyman. "Nya" namn hade kunnat starta på ny kula, och det gjordes väl troligen, men man fick aldrig media "med sig".
- Har inte hunnit läsa allt! Gissar att alla gjorde tydliga vassa bra uttalanden!
- gudrun, maria carlsh 5 att få ut intressant budskap i media, maria hagberg 4, devrim är jätte skicklig i tal (5) men har inte synts i media, många andra högt placerade har överhuvudtaget inte fått ut någonting som fångat intresse det går inte att skylla enbart på media vi är många som är ut o år in politiskt arbetat genom media, det är helt olika förutsättningar att hålla i pennan eller att få någon att skriva
- Svårt att nå fram när vi nästan bara ges utrymme vid konflikter och desinformation. Vad är syftet med partiet? Vad vill vi uppnå? Vad krävs för att kunna uppnå detta? Tror att vi får gå ut med en mer väljarvänlig attityd och kanske en lite "mjölkig"

politik. När vi väl är valda kan vi få igenom en del av det andra budskapet som extremgrupperingar kämpar för. Vårt budskap har nog gått fram – men till de mer etablerade politikerna (som anammat en del av vårt budskap) – inte till väljare. Vilket resulterar i att vi kommer att tappa väljare till etablerade partier. När våra frågor tas över av etablerade partier – vad finns då kvar för oss? En bredare etablering krävs inför nästa val, samtidigt som marginalfrågor inte får överges. Ingen lätt balansgång men en ökad strategisk planering krävs och att man överger nuvarande ad hoc lösningar som bara leder till splittrade lösningar

- Genomtänkta pressmeddelanden som kom alldeles rätt – blir jätteimponerad. Enda missen är just antirasismen – det hade behövts tydliga pressmeddelanden som tog rasismen i Sverige på allvar och visade på konkreta politiska förslag som vi har. Det tror jag att vi hade vunnit en del på då inget annat parti gjorde det, så vitt jag vet. Till exempel fick rasister härja fritt på Almedalen – där kunde Fi ha visat framfötterna
- i den mån ni fick komma till tals vilket inte var tillräcklig
- :”Skola i genus” och ”alla kvinnor lika?” Är båda mycket bra artiklar. Som blivande lärare anser jag att genus måste bli ett obligatoriskt ämne så som andra kärnämnen. Det är på tiden att medvetengöra individer och ett bra ställe är just skolan
- Mycket bra!!!
- BRA
- Saknar oneliners som går att fästa på den politiska debatten – F! uppfattades inte ha något enat budskap.
- Missade det
- det jag såg och läste var i stort sett bra, men det var ju inte mycket i media precis.
- I allmänhet mycket bra
- Väl kämpat
- Tack Gudrun! Gudrun Schyman är lysande! Hennes uttalanden och intervjuer är en fröjd att ta del av. Sen tycker jag också att andra talespersoner gjort bra ifrån sig i media.
- Förenkla mer. Vi borde sträva bort från vår akademiska snobbstämpel. Fram med ”boxhandskarna”
- Fi fick knappt någon plats i media tyvärr
- Det som fördes fram var i stort sett bra men drunknade i övriga partiers insändare.
- Även om det var svårt att nå fram genom media, borde vi ha hittat vägarna. Det upptäckte jag sista veckan när flera internationella tidningar intervjuade mig. Går det inte att komma med i media härhemma, då ska man använda sig av andra vägar eller hitta egna kanaler. Det kan jag säga idag men då kunde jag inte komma på det
- Allt jag läste var bra men de kom ju – tyvärr – inte längre än redaktionernas papperskorgar – dom flesta vill säga!
- det lilla som kom med var bra
- Välskrivet. Jag har emellertid stora dubier vad gäller den ekonomiska politiken. Man kan inte tvinga fram löneutjämningar i en kapitalistisk marknadsekonomi. Det måste finnas ”morötter”, som ligger utanför statliga regleringar för att utjämningarna skall ske.
- Mycket ”gick över huvudet” på folk... svårt att identifiera sig med ”patriarkala strukturer”
- De gånger det kom fram något i media kände jag mej stolt över att vara med i Fi
- Det lilla vi fick synas var det bra, men tyvärr bojkottade ju media Fi. Men vi gjorde så gott vi kunde
- De flesta är mycket bra

Kommunikationen via media

9. Vad tycker du om Fi:s insats i övrigt när det gäller att kommunicera via massmedia under valkampanjen?

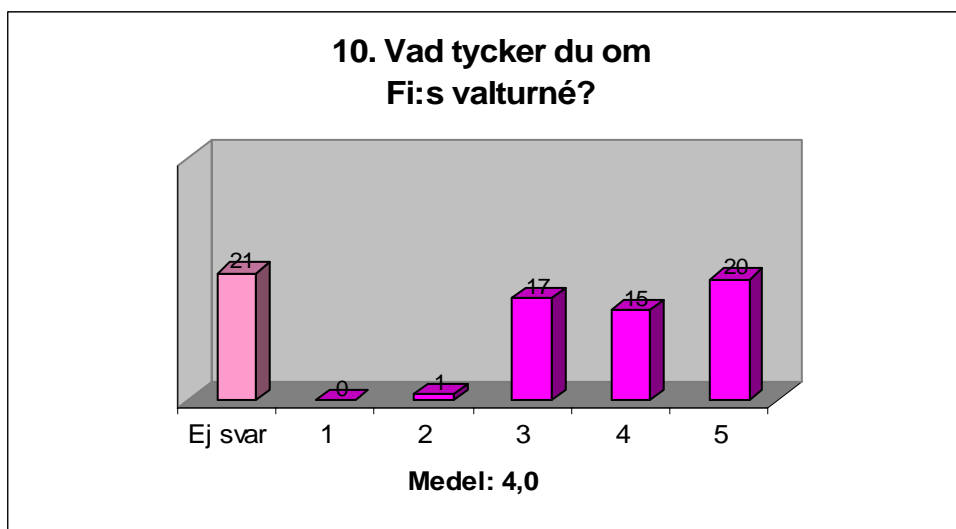

- tror att vi skulle bestämt mer vilka som skulle "gå ut" och hänvisat till dessa.
- strategisk felbedömning i Almedalen att inte ha presskonferens. Även om man tycker att det är dåliga tillställningar så kostar det för mycket att inte erbjuda det när alla andra som är där gör det, FI hade inget fungerande alternativ att konkurrera med
- Självklart var det svårt att komma fram i media många gånger men jag tycker ändå att vi kunde ha varit ihärdigare, det gäller mig själv inte minst.
- Att media förvränger och ger fel bild av Fi:s budskap var ju förväntat. Trots den hårda kritiken och den missvisande bilden av Fi anser jag att Fi skötte sig så bra som det är möjligt. Att kvinnor organiserar sig är provocerande och detta leder till att det blir en skev debatt. Fokus läggs på allt annat än det som Fi vill arbeta med. Det hela blir åter en dikotomi om privat och offentligt när media "gör" både Fi:s frågor och medlemmar till "kvinnofrågor" och medlemmarna till "privata individer" snarare än politiker.
- Kom inte fram
- Det var något inslag i TV utanför Kulturhuset i Stockholm, kommer inte ihåg precis, tror det var strax innan valet, det kändes inte helt genomtänkt.
- Tack Gudrun! Gudrun Schyman är lysande! Hennes uttalanden och intervjuer är en fröjd att ta del av. Sen tycker jag också att andra talespersoner gjort bra ifrån sig i media.
- Vi försökte synas så mycket som möjligt, men media bojkottade ju oss, inte vårt fel att de inte ville skriva om oss
- Jag tvivlar inte på att alla jobbade stenhårt, enormt frustrerande att ständigt bli utfryst och förlöjligad i media.
- Jag tyckte Fi gjorde sitt bästa men fick ej mycket utrymme
- Trist att vi gav ett så splittrat intryck. Otroligt dålig publicitet vad det gäller stormötet. Vem lät de föga smakfulla radical cheerleaders uppträda? Deras framförande om män borde gå under "hets mot folkgrupp"!
- Detta är svårt att veta då jag känner inte till allt – det jag såg var alltid bra!
- F! Kunde aldrig kommunicera på egna villkor. Det var alltid journalisternas vinklingar som avgjorde budskapet. Och den vinklingen var avpassad för den egna tidningens möjlighet att sälja lösnummer. Flera bra artiklar kom emellertid in när journalisten själv hade feministiska intressen. Landsortspressen uppmärksammade också F! positivt eftersom det var en lokal händelse när F! kom och valtade på det egna torget.
- Det gäller att verkligen välja sina ord och val av ämne när man har kontakt med media
- Skulle funnits pengar till annonser i landsortspressen!
- F! Gjorde väl bra ifrån sig, men massmedia underlättade väl inte precis kommunikationen med väljarna
- Dålig. Vi borde mycket bättre utnyttja massmedias förutsägbara hunger efter säljande stoff. Använd medvetet mycket skarpare/enklare/"ELAKARE" språk för att väcka debatt. GÅ TILL MOTANGREPP mot "gubbklubben".
- Mycket bra! Synd bara med bråket som blev med Brattström. Det är lika viktigt för alla partier att alltid vara eniga utåt sen kan man gärna bråka inom partiet. Bråk skapar osämja och osäkerhet hos väljare. Titta bara på borgarna nu som är mycket enigare än tidigare. Trovärdigheten blir större då!
- Jag har bara bra minnen från den biten. Minns guldskopiorna dvs det bästa.
- För dåligt insatt över landet – tycker det va väldigt bra i Umeå. Och tidningarna va påpassande när Sofia var på besök. Känns som vi va allmänt mediaskeptiska sen alla påhopp vilket säkerligen gjorde oss mer avståndstagande än annars.
- Jag har självklart inte kunnat hänga med på allt men jag är väldigt imponerad över att Fi fick in något över huvud taget. Det om lönekartläggning blev jättebra!

All heder åt alla de som arbetat med pressfrågorna –
åt all strategi, stöd åt enskilda Fiare,
pressmeddelanden, artiklar. Så Fi:s insats är en 5:a –
men sen har inte de stora mediernas insats varit så

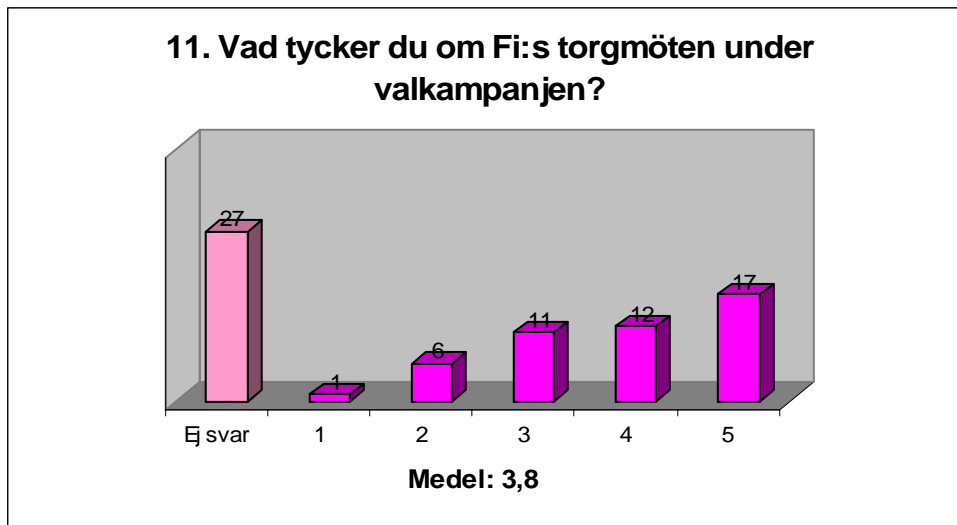
lyckat men jag tror inte det handlar om vad Fi gjort
eller inte. Är dock inte helt och fullt insatt i vad som
gjorts och inte heller kunnig på området men det
verkar som en 5:a!

Valturnén

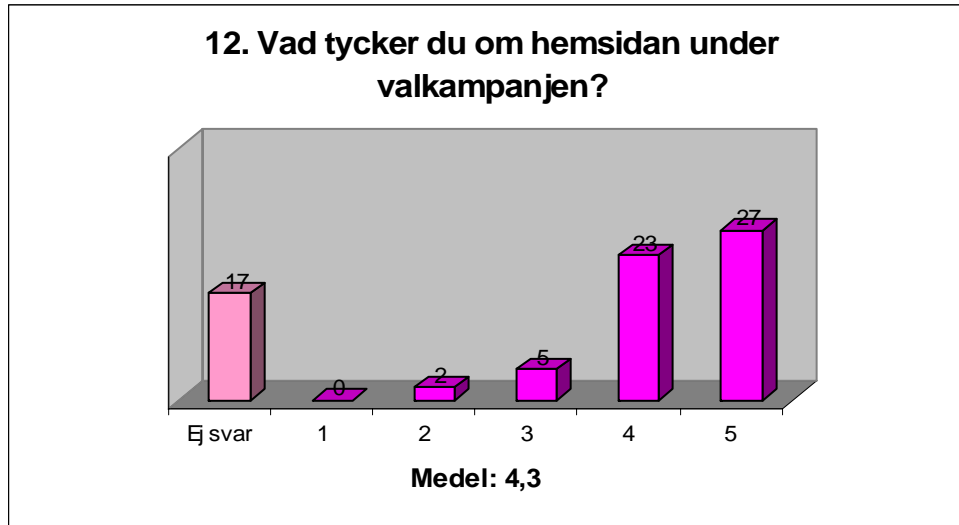
- Den var också bra. Ni gör ett fantastiskt arbete
- Kan inte med ord beskriva hur imponerad jag är av den – så många orter, så mycket inplanerat, så många torg – i två omgångar! Har dock varit lite fundersam över alla torgmöten. Om inte Gudrun är där kommer inte många människor. Gatorna är inte sprängfyllda mitt på dagen i mindre städer. Mycket energi som gått åt och få som bitvis nåtts. Jag tror inte det ger helt bra signaler heller, att det är tomt när Fi talar. Jag vet dock inte hur man kan göra annars.
- Imponerad över det oerhörda jobbet alla la ner! Svårt att säga men jag tycker nog att det hade varit bättre om talespersonerna varit än mer utspridda över landet.
- Bra med tanke på resurserna som fanns att tillgå
- Säkert det bästa man kunde med dom resurser som fanns...
- Bra kämpat!
- Mht ekonomiska förutsättning mm en fantastisk insats. Och jag minns särskilt Gudruns framfart inte konstigt att man uppkallar stormar efter henne.
- Bra upplagd och ytterst väl genomförd.
- Superbra! Det är dock inte bra att så få arbetar med att arrangera hela turnén, fler medlemmar måste engagera sig!
- Med de resurser som stod till buds; Suveränt!
- Gudrun gjorde ett jätte jobb
- Nödvändigt, bra, roligt, många fick upp ögonen för vad Fi gör och vill
- Kan bara uttala mej om dalarna och här hade vi stor glädje och nytta av valturnen_. Det satte fart på oss och vi fick nya kontakter.
- Jättebra!
- Har hört att den gick bra men missade den personligen av personliga skäl
- Grymt imponerande! Ni var överallt samtidigt © Roligt att se hur medlemmar i alla städer som besöktes gjorde sitt yppersta för att skära ner på kostnaderna för valturnen med hjälp av gammal hederlig gästfrihet! Kuben valbar var kanonsnygg!
- Det var välorganiserad och flöt galant, men det var mycket belastning på få medlemmar. På några platser var det lite tokigt eftersom tiden var fel vald och det fanns inga människor just då. Man lär sig.
- för kort tid, och ett omöjligt utgångsläge
- En bragd med hänsyn till vad vi hade för förutsättningar. Om man ser till valresultatet så verkar det dock som att turnén spelat mycket liten roll för folks benägenhet att rösta på oss. Nästa gång kanske vi skall satsa på vissa orter i stället. Helena och Mikaela gjorde ett hästjobb. Vilka tjejer!
- Trots dålig ekonomi anser jag att det hela var bra. Bättre ekonomi hade ju självklart påverkat möjligheterna. Jag skulle vilja se val stugan i Stockholm bland de andra "stora" partierna samt på Odenplan. Jag tror som nämnt att detta hade med ekonomiaspekter att göra.
- KUL
- vet faktiskt inte för jag lyckade missa mycket, tycker dock att det var bra med bod vid Sergels torg i Stockholm även om jag missade den

Torgmötena

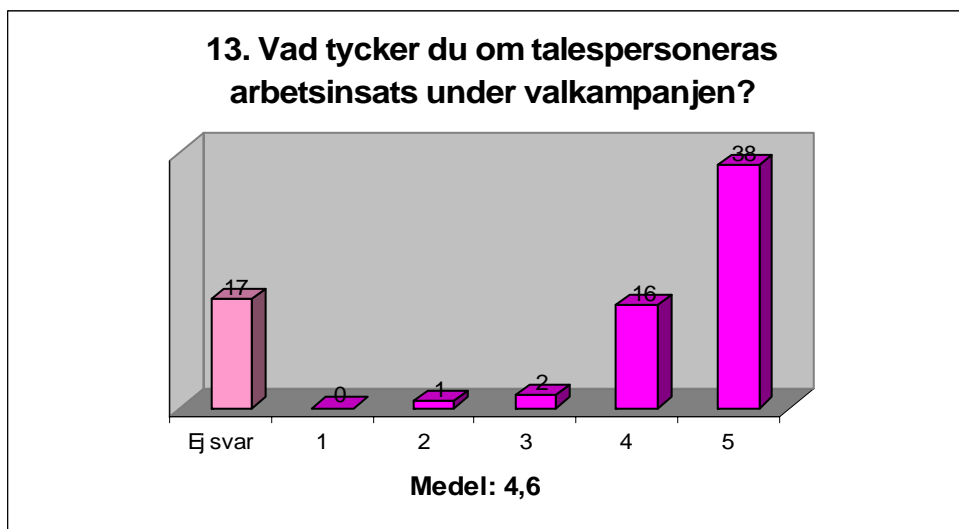
- Det jag såg var ganska tråkigt, precis som trista politiska tal brukar vara...
- Var bara på ett i Bollnäs, med blix och dunder ☺
- I Malmö drog vi många lärdomar av torgmötena. Det var ju första gången för oss, och en del ställen som vi bokade taltid på kommer vi nog inte tillbaka till. Man lärde sig vilka ställen det kom folk till (Gustav Adolfs torg, Triangeln, Centralen). Samma sak lärde man sig vilka tider och dagar (helger) som det var bra att synas!
- Många stannade och lyssnade och verkade nyfikna och intresserade. Vi väcker debatt, helt klart. Vi ställer viktiga frågor.
- Alldeles utmärkta.
- : För oss var det fantastiskt när Gudrun kom och pratade i Kiruna. Det är ju viktigt med att kunna förmedla ut sitt budskap. Jag var med i Luleå och Piteå. Kanske vi borde fått lite mer backup vi som är så ovana. Att man fått några enkla tips om hur man lägger upp ett tal tex.
- Valstugan i Luleå fungerade bra och Gudruns torgmöte fick bra press.
- Gudrun är en Gudabenådat talare, fick hon mer tid i TV och tittare/lyssnare skulle hon ensam kunna passera fyraprocentspärren.
- _Utmärkta
- Bra platser och en del besökare
- Alla kandidater borde ha ställt upp. Det var för mycket fokus på tales personerna. Bara några få kandidater syntes och hördes. Vi måste lära oss att ge plats åt varandra och de rutinerade får bli mentorer för de mindre vana. Det var bra att få den direkta kontakten med befolkningen och mycket lärorikt. Det var positivt också att träffa de lokala medlemmarna
- I Göteborg var dom få - tyvärr! Lokalt arrangerade möten fanns nästan inte..då Gudrun och Sofia K var här blev det alltid bra, mycket folk o mycket nyfikenhet från väljarnas sida
- Gudrun är ju alltid bra men annars hade jag önskat mer okonventionella möten med tex. teater och musik. Här i Gbg var det viktigare att själv synas än att få kontakt med väljarna.
- Härliga
- Innehållet var skit bra. Det är en underbar upplevelse att få höra Schyman det är också underbart och hoppgivande att höra att världen inte enbart består av individer som inte ser strukturer och dess konsekvenser. På något sätt så känns det som om man äntligen hör hemma någonstans i politiken.

Hemsidan

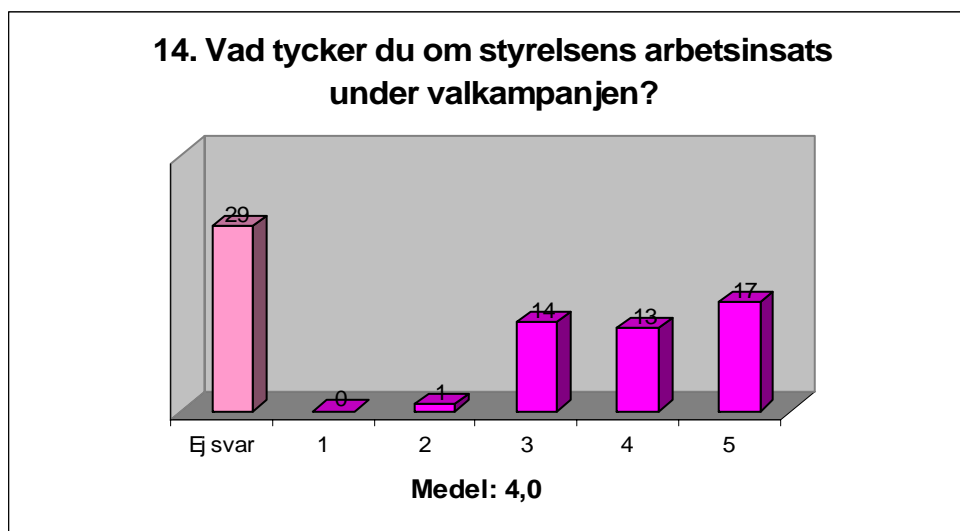
- Otroligt viktig som uppsamlande och hopsamlande av en spridd rörelse
- Rörigt och svårt att hitta
- AoO är kontinuerlig uppdatering
- Mycket bra att den var levande och glad. Bra att den uppdaterades så kontinuerligt. Det borde finnas en stor stor BANNER med "bli medlem"/"donera". Både under valet men även direkt efter valet så alla som stöttade oss fångas upp.
- följde den nästan varje dag. Även nu ett bra och viktigt forum
- GÄRNA KALENDER LÄNGRE I FRAMTIDEN
- Jag hade gärna sett att sidan var mer anpassad för olika typer av funktionshinder. Nu har ju inläsning av stora delar av viktigt material kommit, och det är ju superbra! En lättläst sida, med slagkraftiga argument som man kunde klicka sig in från direkt från startsidan tror jag skulle vara bra. Det hade många av de andra partierna, ex. Valet 2006 eller nåt i den stilen! På Vänsterpartiets sida hade man Lars Ohly i en videoruta som berättade om varför man skulle rösta på V och så hade man de tio viktigaste argumenten i en grej som man kunde klicka sig fram i.
- När den fixades till blev den super! Tycker att den var lysande under veckorna för valet. Men vi kanske hade behövt marknadsföra den bättre!
- Dåligt uppdaterad ibland och svårt att hitta på den
- Alldeles för plottrig. Gav intrycket att vi sysslade med hårklyveri snarare än den stora bilden.
- Det var intressant att ha ett levande hemsida.
- Det är klart att vi kan förbättra den, men under valkampanjen fungerade väl tycker jag.
- Den förnyelsen som skedde med hemsidan innan valet var verkligen välbehövlig och sedan sköttes den jättebra. Så ska en hemsida för ett folkrörelseparti se ut, enkel o lättbegriplig för alla. Bristen som finns fortfarande är att våra två hemsidor inte funkar bra tillsammans, antingen ska man avskaffa Femi's hemsida eller så ska man ha bättre länkning från F!'s hemsida
- Väldigt aktuell och uppdaterad
- Bra uppdaterad. Man kunde alltid finna relevant information där.
- Väldigt bra med alla uppdateringar och lite andra roliga indigrienser.
- OK
- Bra med aktuell information om den nationella såväl som den lokala debatten och vad som varit på gång för övrigt inom FI
- Super! Hela tiden uppdaterad, välskrivet, intressant

Talespersonerna

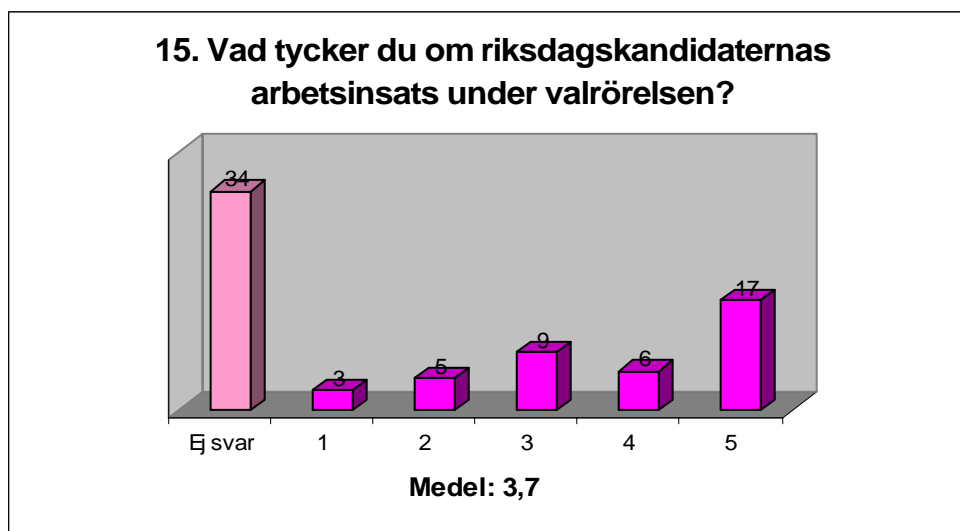
- De gjorde väl sitt bästa
- Tycker det va otroligt bra drag på tempot. Möjligen utspriddheten som ovan nämnt. Annars bra!
- Svårt att kritisera en person. Gudrun är duktig det vet alla. Det som är viktigt är att inte vara aggressiv mot männen. En del av oss är gifta med män. Har söner som vi älskar och försöker uppfostra till bättre ansvarstagande män. Och det kommer att ta tid..tro mig! Vet att en del kvinnor är homosexuella med det ska absolut inte märks i debatten för då tycker jag att det spårar ut. Vilken sexuell läggning jag har ska inte spela någon roll i ett feministiskt parti. I så fall måste Ni döpa om det
- de borde nog synts mer utanför Stockholm på mindre orter också
- De skulle haft en eller två personer som stöd, resursfråga
- Ni kämpade verkligen hårt! Bra gjort Storartade Kanonbra! Särskilt Sofia Karlsson. Gudrun är en lysande talare men så pass förknippad med vänstern att hon fick oss att förlora liberal-feminister. Att Gudrun var talesperson var det som ifrågasattes främst av potentiella väljare under valkampanjen.
- Det var ett ansträngande och krävande arbete och de gjorde ett bra jobb även om jag saknade flera utspel från deras sida och mera politisk debatt
- Det verkade som de satsade allt, mer kan man inte begära
- De blev bättre och bättre allt eftersom valkampanjen framskred. Särskilt utvecklades Sofia Karlsson och Devrim Mavi.
- Gjorde nog sitt bästa...
- Orden räcker inte till för att beskriva den tacksamhet och ödmjukhet jag känner inför talespersonernas arbete och mod.

Styrelsen

- Har inte förstått att det finns en himla massa landsbygd också... Sverige består inte bara av 3 storstäder med väljare... Även landsbygdens folk har rösträtt!
- eftersom jag fått ut insändare, synts i lokal tv, hörts i radio och funnits på nätet via landstinget nästan varje vecka 2006 är jag nöjd men eftersom jag inte internt förmådde behålla valberedningens förslag på plats 14 visar det att jag inte lyckats i Fi, lokalt i Söderhamn klarade vi hem ett mandat i fullmäktige på vår fria lista sedan har vi tackat nej till platser i kommunstyrelse, socialnämnd, omvårdnadsnämnd och revision på s mandat därför att vi inte ville läsa upp oss med tanke på framgent arbete ex i federation
- Man fick en känsla av att många jobbade mycket och förstod vad det handlade om men att det inte gällde för alla. Jag kan dock inte ens tänka mig hur det är att sitta i styrelsen under valkampanj och det var så mycket som gjordes som jag inte har en aning om
- Vet ej egentligen, men utifrån förutsättningarna och arbetsbelastningen så måste man säga att det är otroligt vad vi klarade!!
- Saknade ofta information om styrelsens arbete
- De har säkert gjort sitt yttersta. Tyvärr saknades ibland kommunikationen med vanliga medlemmar ibland.
- Styrelsen har varit undandömt på något sätt. Några styrelsemedlemmar har varit ute och gjort ett jätte jobb, andra har inte setts. Jag saknar en levande och anträffbar styrelse som synliggör sitt arbete, besluten och frågeställningar måste komma fram till medlemmarna. Många gånger kändes som att vi var två olika organisationer.
- 5:an jag ger, är till dom som verkligen jobbade. De gjorde väl det dom hann med, fast misstanken finns att alla gjorde inte lika mycket. Så är det med styrelser_ man vill sitta i dessa styrelser, det är ju gu' bevars fiiiint att sitta i en styrelse har jag förstått, men att man gör något arbete sedan är en annan sak! Fy f-n!

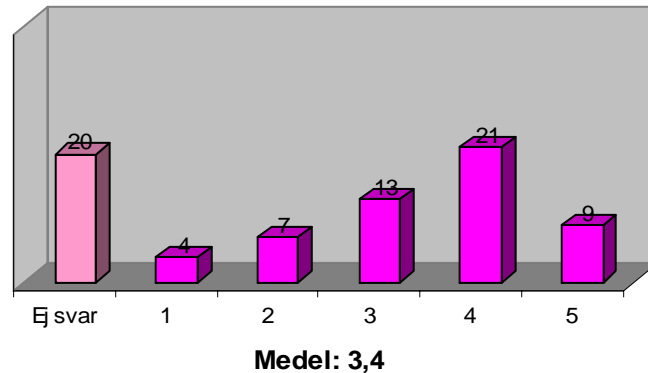
Riksdagskandidaterna

- Bra jobbat
- Vet ej så mycket. Kanske skulle vi varit ut mycket mer, kanske skulle vi
- Specialiserat oss
- De syndes
- Har inte märkt mycket av det....
- Några gjorde ett toppen jobb, andra bara glöd igenom. Frågan är varför ställdes det inga krav? Vi tog på oss ett uppdrag varför var det många som inte levde upp till uppdraget? Sedan upplevdes det många gånger som att riksdagskandidaterna var mera partisekreterare och tjänstemän än politiska kandidater. Även om vi har för lite folk borde vi kunna lyfta upp alla våra politiker
- Många slet halvt ihjäl sig och ville mycket...
- syntes för lite ute på landsbygden, Sverige finns utanför "Kungens kurva"

Den egna arbetsinsatsen

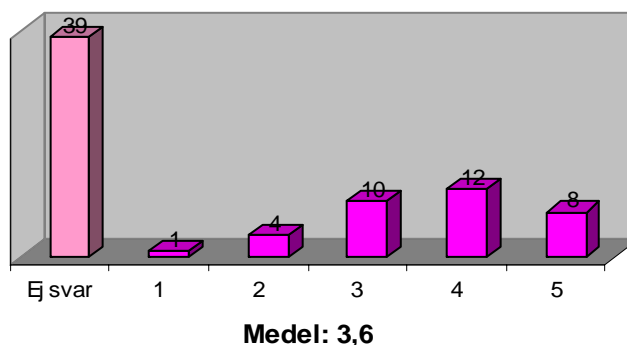
16. Vad tycker du om din egen arbetsinsats under valkampanjen?

- svag, skyller på ålder 73 år, och boende i ett samhälle präglad av moderat värderingar
- Med tanke på min ovana vid politiskt arbete, tycker jag att jag "tog bra hand om" Borås...
- Gjorde allt jag kunde och orkade
- Jag gjorde så mycket jag hade möjlighet till
- Jag är stolt över den. Som jag slet!
- Jättekul att vara med! Ville såklart göra mer än vad plugget gjorde möjligt men Umeå-gänget jobbade sjukt bra på torget!
- Jag och min man argumenterade för Fi och lyckades få ganska många att förstå feminismens budskap. Vi lyckades få släkt och vänner och till och med kunder (jag jobbar lite extra som frisör) att rösta på Fi. Sen om de gjorde det som de lovade kan vi bara hoppas att de gjorde
- Bra att ngn representerade väljarna och inte bara riksdags- och kommunalvalskandidaterna. Gjorde en god insats främst med tanke på att det var tidskrävande ideellt och att stämningen bitvis var hotfull.
- Jag väntade för länge med att ta initiativen. Sedan var det svårt att ha både rollen som riksdagskandidat och kommunkandidat. Jag har lärt mig väldigt mycket, hade jag gått ut en månad tidigare då tror jag att jag hade varit bättre rustad. Ändå är jag nöjd med min insats i allmänna drag.
- Tyckte det var oerhört intressant att stå i Valborg – valbaren i Brunnsparken i Göteborg. Mötet med väljare och det roliga i att hålla valta var enbart positiva erfarenheter för mig. Särskilt minns jag diskussioner med en transperson – eftersom jag vill stå för HBT-frågor - tog mig kritiken av ett område jag kanske inte behärskar "inifrån".
- Jag har gjort så mycket jag kunnat, med den tid jag har.
- Eftersom jag upptäckte Fi 2 veckor före valet hann jag bara påverka de allra närmaste, främst flickor o kvinnor. Endast mitt äldsta barnbarn (Isak, 11) var positiv.

Medlemsgruppen

17. Om du var aktiv i en medlemsgrupp, en arbetsgrupp, styrelse eller liknande: Hur fungerade arbetet i den gruppen?

- Det är några här som gett allt. Birgitta Barkland är en eldsjäl och en kreativ sådan här i Linköping. Jag hoppas att vi får fler medlemmar i gruppen framåt och att vi kan jobba mer strukturerat.
- Mycket slit för några få personer, men mot slutet slöt många upp och drog sitt strå till stacken. I Dalarna har vi en mycket god stämning och har gjort mycket bra och roliga aktiviteter tillsammans.
- Det fanns alltid olika uppfattningar men under själva valkampanjen gick det bra ändå.
- Var med i Västsvenska medlemsgruppen till en början men det var alldeles för "old school" med "hur mår vi rundor" och "uppvärdera det kvinnliga" – snack som jag varken tror på eller ansåg mig ha tid för...
- Det var kämpigt och ojämlig, men ändå uppnådde vi några av våra mål. Jag tror att förväntningarna i gruppen var av olika slag. Det gjorde att jobbet var trög men inte för det misslyckade
- Umeå – styrelsen jobbade väldigt tajt och bra med Sara Rosberg i spetsen under hela valrörelsen
- Vi tre stycken, en av oss var höggravid. Hade jättekul och peppade verkligen varandra och hjälptes åt, använde våra kontaktnät och använde den positiva kraften trots motvind och knappa resurser.
- Vi var väldigt få och hade svårt att täcka upp, men entusiasmen var stor.

Viktiga saker att tänka på

Lista högst tre viktiga saker som Fi bör göra bättre nästa gång om Fi ställer upp till val igen:

- Media
- Öppnare attityd mellan oss själva i F!
- Möta upp väljare genom genomtänkta torgmöten, bra miniseminarier, aktiviteter etc.
- hantera massmedia mer professionellt, hålla en gemensam officiell linje, hitta framkomliga strategier att nå ut till alla. Jag tror att det finns ett sug efter F! Men att patriarkatet med megafoner överröstar och skapar osäkerhet hos potentiella väljare
- HBT-frågor. De var inte så himla synliga i valet och det är ett område som vi faktiskt kan bli bäst på!
- Engagera grupperna, och enskilda medlemmar ute i landet, se till att det finns folk i styrelsen som representerar dessa, och även olika åldersgrupper det finns t.ex. en ganska stor grupp aktiva pensionärer att bearbeta. Synas mer och tidigare i debatten
- Ha en feministisk veckotidning, egen media. Mer direkta möten samtals med människor. Knyt upp och organisera upp alla intresserade.
- Renodla frågorna, (tyvärr) ger en taktiskt inriktning på vissa frågor ett bättre resultat i valet och det är ett viktigt första steg, sedan kan man byta taktik. Mycket kraft pyser ut på fel saker, fi blir lätta att punktera (av motståndarna)
- Kreativa idéer att göra annorlunda drag och initiativ som inte andra partier gör (mycket lyckosam var Jane Fonda) ”politisk snålskjuts på massmedial murbräckor”
- Vad är fördelarna för männen
- Inte ironisera frågan är nog så alvarlig
- Alla så påverkar vi skall förstå att fast vi inte vinner
- Försöka få media mer uppmärksam
- Värva fler valarbetare
- Försöka delta i fler debatter lokalt och nationellt
- Genom att använda tiden nu till att förankra politiken inom Fi, så att vi är ännu mer samkörda och VET att vi står för en sak ihop.
- Demokratiska samtal (en del för att uppnå ovanstående) =vråda och vända på frågor
- Jobba på att vara ännu mer FÖR något än EMOT patriarkatet
- Nå ut till media!
- Mer och tätare info till medlemmar
- Bättre kunskaper i retorik
- Styrelsen och riksdagskandidaterna bör inte vara samma personer.
- Tydliga besked om vem som ställer upp till riksdag, region eller kommun. De bör koncentrera sig på sin del var och en av dem. Då vet man vad man har.
- Lite mer förtroende från styrelsens medieansvariga för riksdags-, region- och kommunvalskandidaterna ute i landet, tack!
- Få bättre utrymme i media dvs få media att sluta hänga ut F!
- Flörta mer med traditionalister
- Organisera! Alla kan inte vara chefer... Tydliga mål och avgränsningar. Många av de särartsfeminister man tvingades umgås med under valkampanjen, ger jag inte mer rätt än vilken manschauvinist eller biologist som helst... Välkomna även manliga medlemmar. Fokusera på ett par få frågor istället för att uppmuntra till hundratals små arbetsgrupper. Har vi inte ngt gemensamt som vi alla strävar efter så kanske inte ett parti är befogat. Arbetsgrupperna kan vi ha utan F! Bättre kommunikation med media. Nya fräscha människor som talespersoner passar ett nytt parti bättre.
- Alla nominerade politiker ska genomgå en introduktions utbildning där de får vet vad de ger sig i och utbildning när de har blivit valda för att politiken ska verkligen vara förankrad hos em.
- Stimulera de lokala initiativen
- Varje kandidat bör profilera sig på åtminstone en huvudfråga och två intresse frågor och driva kampanj inom sin region eller kommun
- En heltäckande valorganisation i hela landet ska skissas i god tid innan. Det hade inte varit svårare för F! än något annat parti att göra det; sätta sig ner och tänka genom det hela och organisera det sedan. Helt klart var man för sent ute med det och sedan ”shafsade” man ihop något ditåt, delade enskilda uppgifter på olika personer. Det var helt klart att inte någon hade överblick i helheten. Ett vals organisering är en sorts kuggjulssystem, så långt gör den, sedan tar nästa kugge vid osv. osv. och alla kuggor känner till helhetsbilden.
- Mer tid och bättre planering. Bättre förankring, både när det gäller vårt pol. program och hur vi gör saker. Kommunpolitiker måste ha ett stöd från den lokala medlemsgruppen.
- Mer pengar!!
- Mer folk som volontärer i en större organisation. Nu blev det oerhört tungt för några få individer.
- Bättre förankring bland alla deltagande i den strategi som är partiets. Det vill säga fler stormöten (inte färre) med alla som är aktiva inom partiet.
- Synas mycket mera, fortsätta och utveckla de humoristiska samt målände valaffischerna, kanske inte använda begrepp som tex. ”mansskatt” i samband med val. Feminismen i sig är tillräckligt provocerande för flertalet det gäller att bevisa att feminismen inte är entydig samt att alla feminister inte är manshatare
- öka självtillit och självinsikt genom kontinuitet i feministisk folkbildning (inkl konflikthantering) och aktivism-våga ta och ge makt
- våga uppskatta och uppmuntra varje enskild medlems arbete i högre grad
- fortsätta bygga tillit till media, enskilda journalister och andra nätverk som arbetar utifrån ett feministiskt perspektiv
- Se till att prioritera rätt ämne/fråga i sitt program.
- Te.x. så kan jag undra hur detta med neutrala namn kom upp på dagordningen. Var det verkligen så viktigt!!?? Media fick ju verkligen chansen att göra FI till åtlöje. Få människor orkar läsa eller engagera sig såpass att de begrundar vad det egentligen var som vi ville få fram. I stället lyser bara media rubriker

Beröm

Lista högst tre personer, grupper eller enskilda arbetsinsatser som du tycker förtjänar beröm i samband med Fi:s valanalys:

- F! Umeågruppen
- Devrim Mavi
- jag älskar Gudruns tydlighet
- Alla tappra i Umeå-styrelsen!
- Gudrun Schyman. För sin proffsiga och oslagbara utstrålning i debatter och i andra sammanhang under valarbetet.
- Birgitta Barkland, Linköping. För sin enorma energi och kreativitet i valarbetet.
- Talespersonerna, styrelsen och medlemmarna!
- Schyman, Mavi och Karlsson
- Alla som aktivt arbetat med att driva FI framåt förtjänar beröm och ett stort TACK
-
- min uppskattning går till nationella styrelsen, valpatrullen och Claes Decker
- Gudrun
- Gudrun Schyman!
- Talespersonerna gjorde ett jobb som var näst intill omänskligt med tanke på de resurser som fanns tillgängliga.
- Gudrun Schyman
- Mikaela Rosbaum
- Monica Brun
- Kansliet", Mikaela och Helena, Talespersonerna
- F!HBT i Stockholm
- Delad plats för Mikaela Robsahm och Helena Svensson som organiserade valturnén dygnet runt..
- Linnéa Sjögren för att hon lyckades rodda med valsedelsdistributionen själv i Stockholms län på väldigt kort tid och utan egen bil. Ansvarstagande och mycket flitig
-
- Gudrun Schyman
- Helena Svensson
- Valpatrullen och talespersonerna
- Valturifaxaren
- Talespersonerna
- ALLA Fior
- Gudrun Schyman
- De som gjorde valafficherna
- Alla ideellt kämpande medlemmar
- lokalgruppernas entusiasm och uppfinningsrikedom i ett krasst ekonomiskt underläge
- Jag själv
- Christina Janérs i Göteborg som fixade planeringen av valsedelsutdelningen här
- Gudrun Schyman var jättestrong
- Samtliga Fior
- Anna Jutterdal
- Helena Svensson
- Valturnésamordnarna (Mikaela och gänget), Anna Jutterdal, valsedelsorganisatörerna,
- Gudrun Schyman, Maria Carlshamre, Kristina Niva
- Sofia Karlsson (riksdag) Sofia B Karlsson (Gbg)
- Alla medlemmar och icke medlemmar i Göteborg som oavsett kandidatur eller ej gjorde det möjligt att vi ställde upp och var med att betala och genomföra den lokala kampanjen som varken fick pengar från centrala F! eller från F! Göteborg
- Valsedeldistributionen i Västragötaland och Göteborg.
- Valturnéns gruppen
- Gudrun Schyman
- Mikaela Robsahm
- Stina Sundberg
- GudrunSchyman
- Harriet Otterloo i Göteborg
- I Kungälv gjordes en bra insats med få personer

Övrigt

Vill du framföra något annat i samband med Fi:s valanalys?

- Svårt att sätta ord på men mindre personligt och mer politiskt, dvs mindre viktigt att alla alltid ska omnämnas, våga vara mer självklar i minoritetintressen och "bjuda på" att arbeta med frågor som talar till alla kvinnor.
- Vi kommer in i riksdagen nästa val ☺
- Vore bra om det fanns en sammanställning av F!:'s valresultat
- Vi borde egentligen vara väldigt glada över resultatet. Visst, vi blev inte valda i den mån vi önskade men vi lyckades ändå erhålla många av rösterna och "Rome wasn't buildt in one day". Vi kom upp på agendan, vi fick media, vi rörde om i grytan – oj, vad många som helt plötsligt kallade sig för feminister i andra partier – vad beror det på tror ni? Vi fick andra att tänka att det var viktigt att kvinnor får en position och en röst. Så var det ju inte innan vi började tala. Visst är vi besvikna över resultatet, men jag tror ändå att vi skall se vår opinionsbildande effekt som ovanligt stor. Det har bloggats om vårt arbete i andra länder. Vi har fått mycket uppmärksamhet – om än av negativ sort ibland. Kanske skall vi inte ge upp så snabbt. Det är ju ändå bara början. Man kan ju inte tro att man skall vinna marathont när man ställer upp för första gången - eller? Nu får vi väl lära av misstagen och inse att vi har lite tid på oss att förbereda inför nästa val. Nu kan vi göra bättre ifrån oss till nästa val. Viktigt också att engagera ungdomar och att komma ut i skolorna – köp inte argumentet att skolan vill inte släppa in Sverigedemokraterna och därför kommer vi inte in. Inte relevant! De väljer själva. Mona Sahlin kan väl skicka en blomma till oss, jag antar att vårt arbete gett henne medvind. För om andra partier mest representeras av män har vi en vallad väg. Vårt budskap har medvind. Nu får vi bara planera strategiskt så går det bättre
- Den som gör något riskerar alltid att begå misstag, den som är rädd för misstag stampar hela livet på samma plats. Låt reflektionen över våra misstag föra oss framåt samt glöm inte att vi har gått flera steg åt rätt håll.
- Vi måste inse att det är en konflikt mellan att vara en folkrörelse och ett parti om det politiska arbetet handlar om en egen politisk karriär. Vi måste samtala om varför vi tycker det behövs en folkrörelse som tar ett parlamentariskt initiativ, och vad en folkrörelse innebär, varför folkrörelserna har det svårt, varför engagera sig inte folk och hur kan vi utifrån den medvetenheten locka folk till F!
- Vi kämpade på bra, det kommer lyckas nästa gång!
- Bra med valanalys men gräv inte ner er och överanalysera Fi. Vi gjorde något som egentligen är omöjligt – vi gick till val utan pengar och som ett feministiskt parti i ett patriarkat. Att vi kunde lägga en feministisk valsedel i valurnorna är egentligen utvärdering nog
- Jag tror att vi skulle vinna mkt på att gå ut och erkänna våra tillkortakommanden i valet. Vi har inte framstått som självransakande i media efter valet. Snarare tvärtom. Vi har skylt på alla andra. Fast fallet så är, att alla andra bär skulden, så är det inte trovärdigt att gå ut ett nederlag som felfri. Det ger varken uppmärksamhet eller framtidstro hos väljarna. Fortsätta i gamla valnederlagsspår blir svaret då. Ett erkännande och ett tillsättande av utredningar och framtidsändringar skulle dryftas i media. Det var myllan till moderatraketerna i detta valet och för så många andra företag som gått på minor.
- Jag hoppas på bättre samarbete mellan nationella och de regionala styrelserna i framtiden. I denna valrörelse blev det lite resursslöseri pga av dålig kommunikation.
- Överlag viktigt med fungerande informationskanaler. Viktigt att just styrelsen (förutom talespersoner) fokuserar på att organisera valrörelsen på ett övergripande plan framför att valkampanja själva. Styrelsens målsättning bör vara att agera fungerande inre motor som har övergripande koll på kuggarna. Tydligare info om vem man vänder sig till för vad.
- Viktigt att Fi ses som ett samarbete bland de med större ansvar, nu fanns en "vi och dom"-inställning nationellt/regionalt vilket skapar dålig sämja. Våga lita på varandra och ha en respektfull dialog (gäller alla parter). Viktigt att även riksdagskandidater nämner kommun- och landstingsvalen och har med alla foldrar vid torgmöten, debatter och dylikt.
- Viktigt att fler medlemmar kan argumentera för Fi:s politik. Kurser, seminarier, workshops och liknande som förberedelser innan valkampanjen drar igång inför nästa val.
- Viktigt att valsedelstribueringsansvarig utses tidigt och det bör helst inte vara en kandidat.
- Dokumentera erfarenheter från detta val för att underlätta nästa.
- Bättre retorisk och strategisk planering vid valmaterial som foldrar och annat i framtiden. Dessa måste vara anpassade till helhetsbilden som finns av Fi. Och det bör finnas ett grundläggande samförstånd i partiet om vilka frågor som lyfts.
- femimnismen och Fi har en framtid!
- ett mer tillåtande, mer förlåtande, mer uppmuntrande och mer uppskattande politiskt arbetsklimat ger en känsla av delaktighet och maktbalans i det politiska arbetet vilket jag tror ger fler aktiva medlemmar
- Jag vill ha öppenhet och vi skall gå före med gott exempel. Medlemmar som förklarar sig vara öppna i sitt medlemskap i F! skall kunna se den öppna medlemsförteckningen på internet, med inloggning som medlem. Och First Class är ingen funktionell applikation för kommunikation och informationsinhämtning, den är allt för "tråkig, krånglig och svår".
- Många tårar för Er som "veks ut" i "viljornas kamp TV2", hur står ni ut, jag fick nog under nineleven i Örebro, säger jag full av beundran. Sofia Du ÅR såååå modig!
- Skapa ett förtroende bland kvinnor, jag mötte allt för många kvinnor som var negativa eller oförstående, ja

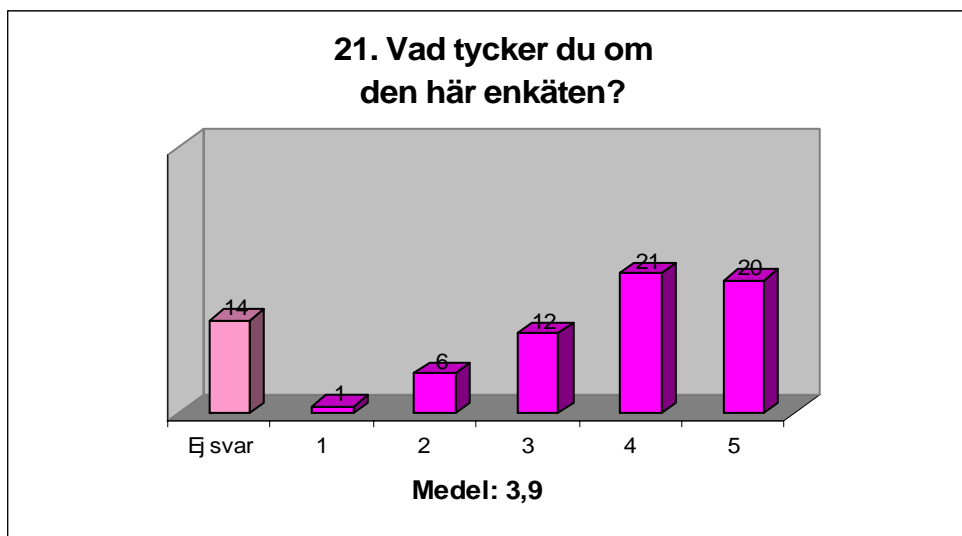
helt enkelt rädda för att F! är nåt konstigt. Varför blev det en manlig miljonär som sponsade? Hur vore det med en kvinnlig, inför 2009!!!

- Visa i organisationutveckling bredare ledarskap, delat ledarskap, genom att inte bygga traditionell pyramid med ordförande och chefsbefattningar, som styrelsen gav uttryck för genom att hänvisa till tidsbristen inför valdeltagandet september 2006.
- Driva demokratiskt förändring, förklara att alla väljare skall vara "fritids-politiker" och genom skolning få självkänslan att så är fallet. Se "min" demokratimodell på www.lovedepartment.com.

Demokrati ÄR folkstyre och det vi idag har är en representativ demokrati med alltför lågt mandat i folkviljan och ett partisystem som passerat hundraårsstrecket lika föråldrat som monarki och republik modellerna.

- Sammanfattning: Förändring som kan uppfattas som en förbättring av Folket för gemensamhetsintressena. F! skall uttrycka orädsla för att avveckla sig själv, samtidigt med andra partier när stundom är inne. Mig veterligt har inget parti uppnått den insikten ännu.

Enkäten

- min uppskattning till er Sofia, Görel och Birger för er sammanställning av en viktig enkät för Fi:s fortsatta arbete
- Viktig
- Viktig
- Saknar frågan: Vad gjorde vi bra -som vi kan göra om igen eller ännu mer av nästa gång
- Jag tror att sammanfattningar från gruppmöten kan ge mer men den här är ändå bra.
- enkäter är alltid svåra men denna är ok. Tolkningen är ju det stora arbetet.
- Tog för lång tid att besvara. Kryssfrågor är att föredra
- Den kom alldeles för sent... Valet var ju så längesen och nu är det en annan tid. Alliansens tid och en tid utan inrikespolitisk debatt och diskussion. Politiken har dött!
- Bra initiativ som ett av verktygen för att analysera valet
- Roliga och bra frågor
- Jag fick tillfälle att se tillbaka och reflektera över frågor som vi behöver diskutera i arbetsgruppen.
- Ett måste! Bra!

Bilaga: Enkät om Feministiskt initiativs valkampanj

Hej!

Vi i Fi:s valanalysgrupp vill ta del av och sammanställa synpunkter och erfarenheter från valkampanjen från medlemmar, lokalgrupper, styrelseledamöter, riksdagskandidater och andra inom Fi.

Den här enkäten är frivillig att besvara. Tyvärr har den blivit fördröjd, vilket innebär att svarstiden blir kort. Vi hoppas ändå att så många som möjligt kan ta sig tid att besvara den.

De enskilda enkätsvaren och namnen på dem som svarat kommer inte att offentliggöras utanför Fi:s styrelse och dess valanalysgrupp. Statistik och sammanfattningar av resultatet kan dock komma att offentliggöras.

Så här besvarar du enkäten:

- Fyll i dina svar i den här wordfilen och skicka wordfilen till sofia.karlsson@feministisktinitiativ.se, **senast den 29 januari 2007**.
- Ge sifferbetyg genom att radera så att endast en siffra återstår. Ge endast betyg i heltal, dvs inga decimaler eller halva betygssteg.
- Om du tycker att enkätens rader inte räcker till för det du vill säga så kan du skriva mer. Tänk dock på att det du skrivit kommer att bli föremål för sammanfattningar och tolkningar. Med en kortare text blir det mer av dina egna ord i sammanställningen av enkätsvaren.
- Du behöver inte besvara alla frågor, utan endast dem som du har en uppfattning om som du vill delge oss och styrelsen.

Vänliga hälsningar

*Fi:s valanalysgrupp:
Sofia Karlsson
Görel Elf
Birger Östberg*

1. Namn:

---

2. Bostadsort:

---

3. Ev. uppdrag, funktion eller arbete inom Fi under valkampanjen (t ex styrelse, riksdagskandidat, arbete i medlemsgrupp, arbetsgrupp etc.):

---

4. Vad tycker du om innehållet i valmanifestet?

(<http://www.feministisktinitiativ.se/valmanifest.php>)

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

5. Vad tycker du om valaffischerna?

(<http://www.feministisktinitiativ.se/kampanjmaterial.php> - se under 20 augusti)

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

6. Vad tycker du om innehållet i Fi:s övriga skriftliga valmaterial?

(<http://www.feministisktinitiativ.se/kampanjmaterial.php>)

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

7. Vad tycker du om Fi:s övriga valmaterial, såsom tröjor, ballonger, pennor etc.?
(<http://www.feministisktinitiativ.se/webbutik.php>)

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

8. Vad tycker du om innehållet i det som Fi förde fram via massmedia under valkampanjen?

(Se till exempel: <http://www.feministisktinitiativ.se/pressmeddelanden.php>, och <http://www.feministisktinitiativ.se/debattartiklar.php?show=all>)

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

9. Vad tycker du om Fi:s insats i övrigt när det gällde att kommunicera via massmedia under valkampanjen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

10. Vad tycker du om Fi:s valturné?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

11. Vad tycker du om Fi:s torgmöten under valkampanjen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

12. Vad tycker du om hemsidan under valkampanjen, www.feministisktinitiativ.se?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

13. Vad tycker du om talespersonernas arbetsinsats under valkampanjen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

14. Vad tycker du om styrelsens arbetsinsats under valkampanjen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

15. Vad tycker du om riksdagskandidaternas arbetsinsats under valkampanjen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

16. Vad tycker du om din egen arbetsinsats under valkampanjen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

17. Om du var aktiv i en medlemsgrupp, en arbetsgrupp, styrelse eller liknande: Hur fungerade arbetet i den gruppen?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

---

18. Lista högst tre viktiga saker som Fi bör göra bättre nästa gång om Fi ställer upp till val igen:

---

19. Lista högst tre personer, grupper eller enskilda arbetsinsatser som du tycker förtjänar beröm i samband med Fi:s valanalys:

---

20. Vill du framföra något annat i samband med Fi:s valanalys?

---

21. Vad tycker du om den här enkäten?

1   2   3   4   5

Ev. kommentar:

Anteckningar från Uppsala

Som en del i Feministiskt initiativs valanalysarbete träffades runt 80 medlemmar från hela landet i Uppsala en helg i november 2006. En dag ägnades åt att diskutera varför valresultatet det blev som det blev, vad vi gjorde bra och vad vi ska göra annorlunda nästa gång. Nedan följer anteckningar i punktform från de diskussionerna.

Vad var bra?/Vad gjorde vi bra?

Grupp 1

- Glädje
- Kanalisera energi utåt
- Kommunval - närhet även till pressen
- Våga göra- kaxiga
- Inte "helstrategiska"
- Personliga möten
- Debattskapande
- Våga vara människa
- Ta tillvara "feministiska basen"
- Samarbete/kompromissvilja
- Kämpa för att alla ska vara med
- Frihet att agera

Grupp 2

- Engagemang och eufori
- Avslöjade den svenska jämställdheten
- Pratade feminism med många, synliggjort HBT, äktenskap osv.

Grupp 3

- Valturnén på större och mindre platser var bra
- Valsedelsdistributionen var bra
- Syntes på torg, affischerna var bra
- Trycksakerna
- Bra talespersoner
- Lokalmedia var positiva
- Almedalen var bra, lätt att samordna alla. Ansvarstagande människor
- Vi är så sams! Bra stämning trots konflikter ibland, vi är schyssta.
- Organisationen fungerade
- Vi har lärt oss massor- infrastrukturen uppbyggd
- Vi lyckades nå flera män
- Att vi bildades och växte
- Intuitiv organisationsförmåga i Fi
- Bra uppbyggt nätverk
- Många kvinnor som visat sig som politiker
- Vi har legitimerat oss själva, och på ett sätt som har imponerat
- Vi har fått respekt! Folk förstår att vi är seriösa
- Vi har skapat exempel på vad kvinnor kan

Grupp 4

- Alla aktiva medlemmar
- Valturnén
- Utåtriktad info; hemsida, affischer

Grupp 5

- Valturnén, bra organisation, kontakterna på torgen och arbetsplatserna
- Gudrun Schyman
- Vi aktiva medlemmar, glöd, vilja trots lite resurser
- Hemsidan, uppdaterad och proffsig
- Affischerna fyndiga
- Bra valfrågor/ politik i stort

Grupp 6

- Gudrun + alla
- Snyggt material
- Stor fantasi bland medlemmarna

Grupp 7

- Arbetsiver
- Insikt i Sveriges demokratibrist
- Insikt i att vi får göra jobbet
- Organisationsarbetet
- Solidaritet
- Energi är skapad

Varför gick det som det gick?

Grupp 1

- Trovärdighet - att kunna genomföra
- F! Har fått negativ stämpel
- Förhållningssätt med höger – vänster
- Homofobi
- Opionsläget
- Få kommunalval
- Inte lyckats föra ut valfrågornas innebörd
- Styrka hos ”motståndarna”
- Tidspress-få aktiva- organisations som haltade
- För lite ”trappspring”
- Media främst nationella
- Sympatisörer starka band till etablerade partier

Grupp 2

- Vi kompromissade för mycket. Vi skulle ha lyft fram den antirasistiska politiken mer. Förklarat kopplingen mellan tex namnlag och patriarkal struktur.
- Vi skulle ha lyft våra perspektiv på de frågor som blev valfrågor, hakat på den debatten med feministiskt antirasistiskt perspektiv, exempelvis arbetsmarknadspolitik.

- En överdriven optimism inför valet gjorde att valet uppfattades som ett självändamål. Vi måste hitta oss själva, vår organisation och ideologi.

Grupp 3

- Nya aktörer på politiska arenor, folk är ovana, osäkerhet inför Fi
- Profilerade oss inte i programmet
- Vissa tyckte att det var för mycket HBT-perspektiv, andra för lite
- Om inte vi tror på 4 % gör inte väljarna det heller
- För mycket akademiskt medelklassprojekt?
- Fi vände sig till redan frälsta
- Vi fick inte fram vårt politiska program, började från en för hög nivå
- Bilden av Fi som svajig och konfliktfylld
- Storstadsfixering
- Vi nådde inte brett ut till ”vanliga” kvinnor och män
- Inte tillräckligt med pengar
- Många röstade MOT Persson eller MOT de borgerliga
- Fixering höger-vänster
- Vi var för få

Grupp 4

- Vi var för få, ovana och vi hann inte ända fram
- Språk- kommunikation- pedaogik = hur vi förde fram vårt budskap
- Utvecklade politik

Grupp 5

- ”Bortkastad röst” Blockpolitiken
- Vi var för få och gröna
- Fi politik: Det var visst skillnad höger – vänster, vänsterfeminism – högerfeminism
- Hann inte
- Små ekonomiska resurser
- Stockholmscentrering
- En intresseorganisation eller ett parti? Nya ord!
- Beskriva världen på ett nytt sätt tar tid- vi ska inte misströsta
- Akademiskt språk
- Fortfarande utvecklade politik
- För få medlemmar
- Svårt med informationen mellan grupper och styrelsen
- Svårt att få ut valsedlar i vissa lokalgrupper
- Utrustning saknades till exempel till torgmöten

Grupp 6

- Motståndet kompakt inklusive media
- Bristande organisation, viss otålighet
- Nådde ej ut till LO-kvinnor och människor med utländsk bakgrund

Grupp 7

- Mediatystnad
- Kort tid få ut politik

- För få aktiva
- Mer tyngd åt frågan ”Mäns våld mot kvinnor”
- Retoriken – för negativa budskap
- För lite tal om visioner
- Geopolitiskt dålig riksdagslista
- Politiskt omogna, ovana att diskutera
- Rosenbergs frågor kontroversiella
- Dålig underhållning på årsmötet
- Blockpolitiken
- Hotar etablissemangen
- När ej LO- kvinnor
- Dålig kommunikation internt
- Ej nått kvinnor med utländsk bakgrund
- Orealistiska förväntningar
- Borde ställt upp mer i lokal val

Grupp 8

- För få medlemmar, kandidater som var aktiva, aktiva medlemmar
- Otydligt budskap, svårt att förmedla
- Höger- vänster
- Intern kommunikation fungerade dåligt
- För hastigt beslutfattande i organisationen

Vad kan vi göra annorlunda?

Grupp 1

- Hierarkisk organisation (tydlig)
- Lyfta fram frågor som berör mångas vardagsliv
- Helhetsgrepp kommunalval
- Generellt förbättra det vi gjorde
- Nöta på – OK att vara ”provokativ”
- Öka egen medvetenhet om våra patriarkala mönster
- Mer personliga möten
- Fredsretorik

Grupp 2

- Vi skulle ha satsat på kommunalvalen. Resursfördelningen över landet skulle sett annorlunda ut, för valstugor lokalt.
- Annan retorik (delad uppfattning om den punkten)
- Kostnader för valsedlar? Disposition av medel
- Antirasistiskt perspektiv

Grupp 3

- Mediakunskap och politisk erfarenhet
- Mer besök på ALLA arbetsplatser
- Fortsätt folkbildning!
- Tätare nätverk
- Våga komma ut som politiker, även ute i landsorten

- Arbeta mot enpersonfixering
- Det behövs kunskap internt om politik och feminism
- Fler medlemmar!
- Vi måste få det att fungera ute i landsorten

Grupp 4

- Vi ska ställa upp mer i kommun och landsting
- Ett nytt parti kräver ett nytt sätt att föra ut budskap. Vad vi vill, positiva mål
- Internutbildning – utveckla politiken

Grupp 5

- Ställa upp i fler kommunal och landstingsval
- Mer samarbete mellan talespersonerna
- Inte hela styrelsen på riksdagslistan
- Nytt parti – nytt budskap
- Ta upp det som är på G- surfa på vågen
- Internutbildning
- Prata mer på jobbet/utåt

Grupp 6

- Organisera lokalt och där-du- stårprincipen
- Förankra demokrati, utveckla
- Utveckla retoriken (tex genom kurser)

Grupp 7

- Uppmuntra lokal aktivism
- Fler valstugor
- Bättre intern kommunikation
- Fundera på vilka vi vill samverka med
- Större proffesionalitet i organisationen
- Enklare slagord
- Organisation ej bättre än dess medlemmar- folkbilda om organisation
- Skapa en tillåtande organisation
- Mer uppmuntran till varandra

Grupp 8

- Bättre organisation
- Ansvarsfördelning
- Information
- Ta tillvara resurser
- Uppmuntra varandra
- Respektera varandra
- Rimliga förväntningar på varandra
- Öppenhet
- Information om prioriteringar och utspel
- Utbildning internt om vår politik och andras, förmedla kunskap, om organisering
- Tydligare budskap

Övrigt inkommet material

Efter valet har många av oss i Feministiskt initiativ gjort våra egna utvärderingar och analyser. Till vårt arbete i valanalysgruppen skickade medlemmar utvärderingar. Även mer eller mindre genomtänkta funderingar från icke medlemmar fick vi ta del av. I vårt arbetet blev allt insänt material ett komplement till medlemsenkäten. Här redovisas merparten av det som vi fick in. En del av materialet är redigerat för att bevara anonymiteten.

Mejl från man, ej medlem

Det är alltför lätt skylla på utomstående istället för att se till eventuella svagheter man har själv. I media fick F! visst utrymme och jämfört med Junilistan fick ni enormt mycket mer plats. Att skylla på valförrättare eller patriaktet är inte heller seriöst.

Har ni aldrig ordentligt analyserat hur ni uppfattas av intresserad omvärld? När ni tom på er hemsida diskuterar om penetrationssex är acceptabelt istället för kvinnofrågor och där det hela tiden känns som F! bara är en plats för folk med udda sexuell läggning. Har ni inget annat om kvinnor och deras situation än sexualitet att ta upp?

Och av debatten i måndags får man intrycket ni är mer intresserad riva er själva i stycken än att få till något gemensamt som kan locka utomstående

Mejl från kvinna, ej medlem

Jag tänker att fi får vänta sig en hel del motstånd. Maktpositionerna förändras inte så lätt. Även kvinnor vänder fi ryggen, och säger att det inte är seriöst och inte trovärdigt. Att det mer är ett slags jippo.

Att feminism är ett krångligare begrepp än vad det populistiskt har blivit uttryck för, behöver ventileras. Att det finns olika feministiska inriktningar, tex.

Det behövs också mycket mer faktabaserad information. siffror, forskning osv. Inte åsikter. Som får ligga till grund för föreläsningar och samtal. Böcker?

Och för att bli trovärdiga behöver fi sluta vara oförsämda, och kunna argumentera sakligt. Vi har inte råd med att fi blir något att hånskratta åt! (Såg nåt horribelt uttalande på löpet idag..)

Var är de kvinnor som har studerat feminism inom statsvetenskap, religion, sjukvård etc. Vi behöver välutbildade sak-kunniga ledare. Inte Jane Fonda!!! Det ger en oseriös känsla, konstigt och populistiskt.

Ja, det var ju en del kritik. Hoppas att det gro i god jord nu. Fi skulle verkligen behövas i riksdagen!!

Mejl från kvinna, medlem

En anledning till otydlighet och osäkerhet om vart Fi står när det gäller olika feminismerna tror jag beror på uttalanden från framförallt GudrunSchyman efter "Könskriget" och senare under valrörelsen. Gudrun (och Fi) använde "mäns våld mot kvinnor" genomgående som uttryck för våld i nära relationer. Även om nu män står för det mesta våldet kan sådana

Uttryck vara utestängande och för dem som är insatta i frågan blir det lite väl enkelt. För dem som tycker att kvinnor inte ska ta plats vara sig privat eller offentligt blev det därför alldeles för lätt att koppla sådanan uttalanden till ROKS och det berömda djur-uttalandet. Fi skulle ha vunnit på att ta avstånd från fundamentalistiska tendenser (något jag anser att delar av ROKS länge har haft) var de än visar sig och vara tydliga i kravet på att det är kommunernas ansvar att ingen - kvinna, man, barn - som far illa av våld och kränkningar i nära relationer. Och att våld och kränkningar även förekommer i samkönande relationer.

Jag förstår att utrymmet på affischer och i debatter/tal är begränsat men eftersom viljan till missuppfattningar är stor (och säljande) är det extra viktigt att vrida och vända på våra ord och formuleringar.

Från medlemsgrupp

- årsmötet skulle inte ha varit så "öppet" för media, haft slutna sammankomster endast för medlemmar och visst öppet för pressen el presskonferenser
- vi borde själva ställt upp i kommunalvalet för att skapa mera trovärdighet för partiet
- de små vitrosa klisterlapparna var lätta att placera, vi skulle ha haft många fler
- Vi skulle ha haft små "broschyrer" (lite större än visitkort), med våra punkter, att dela ut. Då hade vi lätt kunnat visa vad vi står för utan att folk skulle behöva läsa hela valbroschyren. Våra punkter till valet är ju väldigt svårt för gemene man att säga att de inte håller med om, om de presenteras kort och konkret.
- likaså de små valaffischerna med talespersonerna var lätta att placera
- de lokala grupperna skulle ha haft ansvar för att kontakta media när valturnén kom, underskatta inte lokalkännedom och tidigare knutna kontakter till lokala journalister
- Vi borde göra en ny kampanj för partiet över hela landet före årets slut. Vi skulle kunna välja till exempel lördagen före andra eller tredje advent. Stå på stan och dela ut pepparkakor och dela ut små (lite större än ett visitkort – se ovan) med våra punkter på mycket kortfattat. En förlaga kunde ligga på vår hemsida för nerladdning. Samtidigt samlar vi ihop alla A3-valaffischer, som finns kvar från valet, och klistrar upp på stan sedan vi skrivit God Jul på dem.

Mejl från kvinna, ej medlem

Det är ju så självklart är att fi är nödvändigt. För er valanalys är jag nog representativ. Ville inte ha en borgerlig regering, inte heller en socialdemokratisk. Så jag ville inte att min röst skulle vara "bortkastad". Röstade på mitt parti; Vänsterpartiet. Kom igen för nästa val. Då hoppas jag att "FI" har en större trovärdighet och då får ni/vi min röst.

Från medlem och styrelseledamot

...

Jag anser att efter vår första valrörelse kan man säga att Vi/F! upplevs som intressanta men i skräck för högern röstade man till slut på SAP

Vänsterpartiet och även Miljöpartiet backade i länet istället – en del av det anser jag kan hänföras till F! men de flesta av deras väljare tog SAP.

...

F! nådde vårt bästa resultat i en ort där vår riksdagskandidat var en "känd person" med en egen profil och plattform i folks medvetande sen tidigare, vilket gjorde att hon upplevdes som trovärdig.

...

Trots stora avstånd lyckades vi få ut våra riksdagsvalsedlar till alla kommuner genom bekanta och inte minst genom folk som kom förbi vår valstuga och erbjöd sig att ta till sin hemkommun och det resulterade i att vi också fick röster i alla 14 kommunerna. DET känns bra.

Det var mycket viktigt att bedriva lokal valrörelse och vi märkte att det kommunala valet och riksdagsvalet drog varandra. Faktum är att vi lyckades bättre kommunalt än i riksdagsvalet.

...

Valstugan (som var en billig investering här eftersom kommunen hyrde ut stugor till alla partier för 2.500:_ vilket inkluderade frakt) - gjorde stor nytta för oss – här kunde väljare få kontakt med F! och det fördes många politiska samtal. Vi anordnade också togrmöten och då var vi flera från fullmäktigelistan som talade om vårt lokala valmanifest (program) detta program baseras på F! centrala valmanifest och nu kommer vi att använda oss av det till artiklar, medborgarförslag m,m.

...

Nästa gång kommer vi in! Vi känner framtidstro och har redan börjat planera eftervalsverksamheten.

...

Valet har alltså inneburit att flera fått större kunskaper kring det parlamentariska systemet och att vi nu jobbar med vår egen organisation inför framtida parlamentariska initiativ.

Från lokal organisation

Har fungerat bra:

1. De många privata initiativen de sista två veckorna. De sista två veckorna tycktes det som om alla medlemmar, på alla nivåer, la på ett helt tjog extra kol i valrörelsens slutskede. Det var härligt att se! Hade vi haft samma energi de sista två månaderna kanske det hade räckt hela vägen in till riksdagen.
2. Valstugan fungerade som en bra samlingsplats under dessa veckor. Det var utmärkt att ha en centralt placerad "lokal" dit man kunde gå för att bli peppad, hämta affischer eller arrangera torgmöten.
3. Hemsidan blev de sista veckorna både proffsig och spännande. Vi är glada att se att den håller hög kvalitet även efter valet och hoppas att den fortsätter att utvecklas.
4. Feministextravaganans med Jane Fonda, Eve Ensler m.fl. var en succé. Imponerande att vi hade lyckats bjuda in alla dessa celebra personer för att tala för F! (jfr. punkt 13 nedan)
5. Flygbladsutdelningar. Vi jobbade mycket med flygbladsutdelningar redan före sommaren och finner att det är ett utmärkt och "kostnadseffektivt" sätt att nå ut till väljare. Allt som krävs är ett par personer och ett par buntar flygblad så har man genast nått fram till flera hundra personer åt gången! Till nästa valrörelse vore det bra om man kunde komma på bra kommunikationsvägar för att informera varandra om när man hade tänkt dela ut flygblad och när man behöver någon extra person. (Gäller även affischering) Det bästa med flygbladsutdelningar är att de är flexibla, mobila och kräver lite förberedelse.
6. "Torgmötesmaraton" hölls vid ett flertal ställen i vår region. Vi tycker att det är ett utmärkt sätt att synas. Bäst blir det när både välkända och mindre etablerade namn i Fi får visa vad de går för.
7. Valsedelsutdelningen fungerade slutligen väl i vår region, trots alla problem med kommunikationen kom valsedlar ut i hela länet. Analys av valsiffrorna tyder på att fysisk närvaro vid vallokal påverkade resultatet positivt, vilket är något att satsa på i ännu större utsträckning till nästa gång. (Jfr. punkt 12 nedan)

Vad tycker vi har fungerat mindre bra?

Vår största kritik är att kommunikationen inom organisationen har varit dålig. Till nästa val måste kommunikationskanalerna bli bättre och öppnare! Vi från vår sida har upplevt att den nationella styrelsen har haft dålig koll på verkligheten på regional nivå. Det är viktigt att understryka att vi har haft bra kontakt med vissa enskilda personer i styrelsen, men som helhet har vi inte känt att styrelsen har haft en bra kontakt med oss eller regionens medlemmar.

Vi har upplevt att den nationella styrelsens förhållande till oss som organisation har varit ambivalent. Å ena sidan har styrelsen inte erkänt oss som en underorganisation till Fi, å andra sidan har man vänt sig till oss med tunga uppdrag som man har förväntat sig att vi ska kunna lösa med mycket kort varsel. Mer om detta nedan.

Vår andra huvudkritik handlar om att vi har varit för sent ute med våra aktioner. Det beror naturligtvis till stor del på avsaknad av erfarenhet och vi hoppas att vi tar med oss lärdomarna till nästa valrörelse. Brist på erfarenhet räcker dock inte för att förklara alla misstag, i vissa fall har det också handlat om bristande omdöme.

Följande är en lista på det som vi inte tycker har fungerat bra under valrörelsen i punktform:

1. I förvalrörelsen skickade styrelsen ut ett brev till alla medlemmar med tips på vad man kunde göra för aktiviteter i valrörelsen. Tipsen var av vitt skilda slag och var olika svåra att genomföra, allt från att "ta på dig din Fi-knapp" till "ordna ditt eget torgmöte". Det vi saknade var dock någon form av samordning för alla de Fi-medlemmar som inte redan var aktiva i någon grupp. Här fanns en enorm outnyttjad resurs som aldrig togs till vara! Vi gjorde vårt bästa för att täcka upp denna brist genom att starta en rundringning till samtliga medlemmar i regionen. Detta var dock när valrörelsen redan var igång och alltså på tok för sent. Vi startade precis före sommaren och kunde därför inte ha den framförhållning som krävdes. Viktigt i

sammanhanget är också att vi startades som ett initiativ "nerifrån" för att medlemmar i regionen upplevde att samordning behövdes och att initiativet egentligen aldrig har sanktionerats från den nationella styrelsens håll. Vi frågar oss: vad hade styrelsen gjort om vår regionala organisation inte alls hade existerat?

2. Mot slutet av valrörelsen tog den nationella styrelsen kontakt med oss med en rad olika uppdrag som man, utan att fråga, hade tänkt att delegera "ner" till oss. Det största och mest krävande uppdraget var att se till så att valstugan blev bemannad varje dag i fem veckor. Vår ordförande upplevde att hon hade svårt att säga nej till uppdraget eftersom det var så viktigt att valstugan verkligen blev bemannad och kunde under resten av valrörelsen inte göra annat än att ringa runt till medlemmar och hålla koll på valstugan bemanning. När ingen ställde upp fick hon ofta fylla i luckorna själv.
Överhuvudtaget ser vi ett stort problem i att den nationella styrelsen under valrörelsen ägnade sig åt att delegera/beordra uppdrag till personer "längre ner" i organisationen som inte fanns! Vi förstår att styrelsen inte kan göra allt själva. Men styrelsen måste bli bättre på att se till så att utdelegerade uppdrag verkligen har accepterats.
3. Under valrörelse upplevde många av de mest aktiva medlemmarna att de överhopades av uppdrag och goda förslag från både styrelsemedlemmar och från "vanliga" medlemmar som av olika skäl inte kunde vara med och genomföra aktionerna själva. Det blev ett mycket högt tryck på denna kärngrupp som många gånger kände sig otillräckliga och ouppskattade i det som de faktiskt utförde. För att råda bot på ovanstående fenomen vill vi att vi funderar på om det skulle kunna vara en lämplig princip inom Fi att den som tar ett beslut eller kommer med ett förslag om en aktivitet även medverkar till att beslutet/förslaget genomförs. Det är viktigt att förslag inte tystas och kreativitet förhindras, samtidigt är det viktigt att vi blir bättre på att vara mer realistiska i vad vi med våra begränsade medel kan genomföra så att våra resurser används så effektivt som möjligt och negativ stress motverkas.
4. Vi tycker att frågan om ekonomiskt ansvar måste redas ut. Några dagar innan det var dags att börja med affiseringen gick det upp för oss att den nationella styrelsen inte hade budgeterat för plywood till affischna, utan hade räknat med att det skulle köpas in av de enskilda medlemmarna. Det blev för oss en mycket obehaglig överraskning att vi mitt uppe i valrörelsens sista skälvande veckor inte kunde ha en mer effektiv affisivering då vi först var tvungna att skramla pengar och sedan enbart kunde köpa begränsade mängder plywoodskivor i taget.
5. Frågan om ekonomiskt ansvar blir också relevant mot bakgrund att den nationella styrelsen gick ur valrörelsen med ett underskott på över hundra tusen kronor. Vi tycker att det är magstarkt att begära av medlemmar att de ska bidra till att radera detta underskott när medlemsbidrag borde gå till verksamheten. Det var oansvarigt av den nationella styrelsen att satsa pengar i valrörelsen som man inte hade täckning för.
6. Vi ifrågasätter om det var klokt att anordna en nationell valturné när vi våra aktiva medlemmar är centrerade kring storstäderna och universitetsstäderna. Den nationella valturnén tog mycket resurser i form av aktiva medlemmar som skulle behövts på sin hemort.
7. Riksdagskandidaterna var överlag mycket osynliga i valrörelsen. Vi hade väntat oss att de personer som ställde upp på riksdagslistan skulle vara aktiva på torgmöten, seminarier etc. men förvånansvärt många har varit helt osynliga. Vi vill veta varför riksdagskandidaterna inte har varit mer aktiva!
8. Fi var sena med att söka polistillstånd till valstugan. Som resultat hamnade vi på en ganska undanskymd plats.
9. Vi tycker att det är synd att den nationella styrelsen inte gav ett kraftigare stöd till den lokala valkampanjen. Många människor visste inte ens om att de kunde rösta på Fi i de lokala valen. Det hade varit till stor hjälp om t.ex. talespersonerna hade nämnt de lokala valen i sina tal.
10. Under valrörelsen gjorde Gudrun Schyman en rad yttranden och kom en flera förslag som inte har förankring i vårt partiprogram. Vi tror exempelvis inte att förslaget om en "rosa skatt" skulle överleva en årsmötesdebatt. I själva verket luftades ett liknade förslag på valkonferensen som snabbt avfärdades av medlemmarna. Vi tycker därför att det är högst olyckligt att förslaget har lyfts in i debattartiklar och utspel! Vi kräver att styrelsens, och särskilt talespersonernas, yttranden baseras på det politikdokument som vi gemensamt har röstat fram. Enda undantaget är förslag som gäller lösningen på helt aktuella problem. Vårt partiprogram innehåller över 300 förslag, det räcker gott för att kunna föra en spännande debatt!
11. Det rådde stor förvirring in i det sista angående vad som gällde för valedelsutdelningen i vår region. Till nästa gång kan det nog vara klokt att ha mer än en person som är ansvarig för valedelsutdelningen i landet.

12. Feministextravagansen var som ovan nämnt en succé. Dock lämnade kvällen en något bitter eftersmak i munnen då det visade sig att nationella styrelsens medlemmar och några av styrelsens vänner inte behövde betala för föreställningen. Vi förstår att det är viktigt med gratisbiljetter till exempelvis journalister. Däremot anser vi att alla medlemmar ska behandlas lika. Det är särskilt oacceptabelt att ha en stor gästlista för gratisinträde när Fi är i så stort behov av pengar. Nu blev det så att flera "vanliga" medlemmar blev utan plats på Maxim pga av att föreställningen sades vara "utsåld."
13. Vi tycker att det är anmärkningsvärt att styrelsen har utsett en utvärderingsgrupp med så nära anknytning till styrelsen. Valet måste ses som ett nederlag för Fi och det är naturligt att ifrågasätta styrelsens agerande då styrelsen är ytterst ansvarig för Fi:s valkampanj. I det läget tycker vi att det är olämpligt att utvärderingsgruppens kärna består av en talesperson och en person som är gift med en styrelsemedlem.

Varför blev det som det blev?

I opinionsundersökningar i samband med Fi:s bildande hade många sagt att de kunde tänka sig att rösta på Fi. Och veckan före valet uppgav en tredjedel av väljarna att de tyckte att det vore bra om Fi kom in i riksdagen. Ändå fick inte Fi mer än 0,68 procent av rösterna. Vi vill peka på några centrala faktorer som tillsammans kan bidra till att förklara varför Fi inte fick fler röster.

- **För lite resurser**

Hade Fi för lite pengar, för svag organisation och för få medlemmar för att lyckas i valet 2006? Fi hade inte alls samma möjligheter som de etablerade partierna att synas i tidningsannonser, valaffischer och reklam av olika slag. Fi saknade också anställda och lokaler. Få medlemmar och förtroendevalda hade egna tidigare erfarenheter av att arbeta i en valrörelse. Till skillnad från de etablerade partierna var Fi också hänvisade till att bekosta tryckning och organisera distribution av valsedlar. På många orter saknades aktiva lokalorganisationer med medlemmar som kunde möta väljarna i direkta personliga möten på gator och torg.

- **Bristande förtroende**

Att rösta på ett parti är att ge en grupp människor förtroende att företräda ens åsikter i politiken. Det räcker inte att partiet övertygar när det gäller åsikter om politikens innehåll. Partiet och dess företrädare måste också övertyga när det gäller känslan att just dessa människor och denna konstellation kan bedriva den aktuella politiken på ett bra sätt. Delvis har Fi framstått som en oprofessionell och splittrad organisation med djupa inre motsättningar. En sådan bild gör det svårt för väljare att känna förtroende för ett parti och dess företrädare, oavsett hur mycket man är överens med partiet om politikens innehåll.

- **Media**

De flesta människor bygger huvuddelen av sina kunskaper om partierna på uppgifter som de tar del av via media. Efter att först ha givit Fi och dess företrädare massiv negativ publicitet under 2005 övergick media till att under valåret i hög utsträckning undvika att rapportera om Fi och dess politik. I hur stor utsträckning berodde detta på Fi:s egna tillkortakommanden, på medias nyhetsvärdering respektive på patriarkala normer inom media?

- **Fi:s förhållningssätt till höger och vänster**

Fi ansåg sig varken tillhöra högern eller vänstern och tog inte tydligt ställning till de två regeringsalternativ som diskuterades i valrörelsen. I slutet av valrörelsen sade talespersonerna att man inte kunde stödja den borgerliga alliansen med den politik som de presenterat. För många väljare och i medias valrapportering var regeringsfrågan central i 2006 års val. Kan Fi:s ställningstagande ha gjort att varken väljare till höger eller väljare till vänster kände att de kunde rösta på Fi? Vad hade hänt om Fi hade valt att tydligt ta ställning för det ena eller andra regeringsalternativet?

- **Modet att vara feminist på valdagen**

Många väljare har vittnat om att deras öppna ställningstagande för Fi har lett till intensivt ifrågasättande från vänner, släktingar och arbetskamrater – ett ifrågasättande som de knappast skulle ha utsatts för om de öppet tagit ställning för ett annat parti. Feminismen provocerar genom att den ifrågasätter könsmaktordningen såväl inom samhällsinstitutionerna som i våra personliga relationer och identiteter. Fi provocerade dessutom ytterligare genom att dess existens, dess politik och dess förhållningssätt till vänster och höger utgick från tanken att den

politiska konflikten om könsmaktordningen borde ses som viktigare eller minst lika viktig som andra politiska konfliktdimensioner, såsom den mellan höger och vänster.

Den feministiska provokationen föder motstånd från stora delar av omgivningen i samhälle och privatliv – och ofta även från delar av den egna könsidentiteten. Att rösta på Fi i 2006 års val kan för många väljare – även feminister – ha krävt mer mod än vad den samlade feminismen kunde mobilisera med hjälp av fakta, kunskaper, argument, folkbildning, folkrörelse, systerskap och solidaritet.